

GYSEV

II. ÉVFOLYAM 02
2013. MÁRCIUS-ÁPRILIS

magazin

ÚTI CÉL AJÁNLÓ
KÖRMEND

HÚSVÉT

SPORT
ROVAT

KÜLFÖLDI ÚTI CÉL
PRÁGA

KIRUCCANÁSOK

www.facebook.com/GYSEV.ZRT

Ingyenes kiadvány – kereskedelmi forgalomba nem hozható

Túravonat a Bakonyba 2013. május 11.

Bakancsra fel, fedezzük fel együtt a Cuha-völgy vadregényes, sziklás medrét, szelíd, bájos tisztásait és Zirc egyedülálló arborétumát!

Program:

- Utazás menetrendszerinti – és különvonattal
- Gyalogtúra: Vinye – Cuha-völgy szurdoka – Porva-Csesznek – Cuha-völgy medre – Kardosrét – Zirc (Arborétum), kb. 6 óra.
- Végigjárjuk a Cuha-völgy víz mélyítette, lenyűgöző szurdokszakaszát, a Csárda-völgyi-patak elbűvölő medrét. Zircen megnézzük az Arborétumot, amely hazánk legmagasabban fekvő élőfa gyűjteménye, mintegy 600 fa –és cserje, valamint különleges állatpopuláció otthona.

Táv: 13,2 km, emelkedéssel, patak-átkelővel tarkított túra!

A részvételi díj **9.900 Ft/fő** (győri indulással **7.900 Ft/fő**), amely tartalmazza:

- Oda- és visszautazás költségeit a menetrendszerinti – és a bakancsos különvonaton
- A csoportkísérő és a túravezető díját
- Belépőjegy árát a Zirci Arborétumba
- Bakancsos meglegyetést a vonaton
- A varázslatos természet adta sok-sok élményt, feltöltődést.

Gyermekkedvezmény 3-14 év között: **50%**
 Vasutas dolgozók kedvezménye: **10%**
 Csoportos kedvezmény 20 főtől: **10%**

Indulás helye	Indulás ideje
Sopron	6:29
Szombathely	6:00
Győr	8:00
Budapest	6:10

Az előre meghirdetett időpont változhat, pontos időadatok a honlapon és a hirdetésekben.

Hazaérkezés várható időpontja: 22 óra

TISZTELT UTASUNK, KEDVES OLVASÓ!

Egy vasúttársaság életében meghatározó adat, hogy mennyi utas választja egy adott időszakban. A 2012-es év számaival megnézve nem panaszkodhatunk: összességében több mint 60 százalékkal többen utaztak velünk a tavalyi évben, mint 2011-ben. Ezt az adatot azonban annak tudatában kell értelmeznünk, hogy 2011 év végétől, a vonalátvétel után számunkra új szakaszokon kezdtük meg a személyszállítást. Éppen ezért, kielemeztük a Győr-Sopron vonalat, amelyen szintén többen választották a vonatos utazást tavaly, mint a megelőző évben. Augusztusban, amikor cégünk a hárommilliomodik utasát köszönthette, már látszott, hogy javulnak a statisztikák. Az év végére pedig több mint 5 és fél millió utasunk volt Magyarországon. Mindennek pedig azért van jelentősége, mert a 2011-es évet megelőzően hosszú évekig azt tapasztalhatták a hazai vasúttársaságok, hogy egyre kevesebben járnak vonattal. Reméljük, az elmúlt két év tendenciája idén is folytatódik. Mi pedig ígérjük, hogy minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy még többen válasszák utazásukhoz a GYSEV Zrt. járatait.

TARTALOM

- 04** Skála János: a GYSEV fejlődési pályára állt
- 06** Átadták a teljesen megújult körmendi állomásépületet
- 07** Az ifjú vasútfotós
- 08** Úti cél ajánló: **Körmend**
- 12** Külföldi úti cél: **Prága**
- 16** A GYSEV palota története
- 18** Kiruccanások
- 22** Mobilis – játék és felfedezés
- 24** Színes – Húsvét és „Ludmilla”
- 29** Sport – VB világ és az SVSE
- 34** Gyerek rovat

Kiadó és szerkesztő:
 GYSEV Zrt. 9400 Sopron,
 Mátyás király utca 19.
Felelős kiadó:
 Kövesdi Szilárd, vezérigazgató
Lapszerkesztő:
 Márk Brigitta
Grafika:
 István Péter
Nyomda:
 OCÉ-Hungária Kft.
Hirdetésszervezés:
 Márk Brigitta, bmark@gysev.hu
Megjelenés:
 kéthavonta, 10.000 példányszámban

Terjesztés:
 A GYSEV Zrt. állomásain, és a GYSEV Zrt. által üzemeltetett vonatokon.
 A cikkeket és az újságot az Értékesítési és Marketing csapat készítette. A magazin tartalma a rendelkezésünkre álló információk alapján, a legnagyobb körültekintéssel készült. Az időközben bekövetkezett változásokért és / vagy nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk.
Képek:
 Magyar Turizmus Zrt., rendezvénygazdák, Kámán Zsolt, Horváth Norbert, Márk Brigitta, Jámbori Tamás, Möricz Péter, GYSEV Zrt. kép archívuma

Bővebb információ:

99/517-244 • gysev@gysev.hu • www.facebook.com/GYSEV.ZRT

SKÁLA JÁNOS: A GYSEV FEJLŐDÉSI PÁLYÁRA ÁLLT

Biztos anyagi alapokon nyugvó, dinamikusan fejlődő, és biztató jövőképpel rendelkező cég a GYSEV Zrt. Az általános vezérigazgató-helyettes szerint ennek köszönhető, hogy a 2011-es után a 2012-es évet is várhatóan komoly eredményekkel zárhatja a vasúttársaság. Skála János úgy véli: a vonalátvétel éve után a tavalyi esztendőben sikerült biztos fejlődési pályára állítani a GYSEV-et.

– Vezérigazgató-helyettes Úr, hogyan értékelné röviden a GYSEV Zrt. tavalyi évét?

– Összetett év volt, rengeteg munkával, feladattal és nehézséggel, de úgy érzem, összességében sikeres évet zártunk. 2011 őszén megtörtént a vonalátvétel, az addigiak mellett 214 km szakasz üzemeltetését vettük át. Azonban a vonalátvétel igazán komoly feladatai már a 2012-es évre húzódtak át. Megítélésem szerint csak a hosszabb távú üzemelte-

tés során derülhetett ki, hogy akár pályavasúti, akár személyszállítási szempontból milyen fontos teendőink adódtak az átvett vonalakon, vagy épp milyen pluszfeladatokat kívánt meg tőlünk az új szakaszokhoz kötődő infrastruktúra napi működtetése. Úgy érzem, a GYSEV ebben az esetben is jól vizsgázott, hiszen nagyobb problémák nélkül zajlott és zajlik azóta is az üzemeltetés. Ez a tavalyi év egyik fontos és közös sikere.

– Miért gondolja, hogy fejlődési pályára állt a vasúttársaság?

– Rengeteg olyan történést hozott a 2012-es év, amely rövidebb és hosszabb távon is meghatározza a GYSEV jövőjét. Tavaly kötöttük meg azt a szerződést a Stadler AG-vel, amelynek köszönhetően várhatóan már az idei év végétől ultramodern, zöld-sárga FLIRT motorvonatok járhatnak vonalainkon. Szintén tavaly került aláírás azokra a támogatói szerződésekre, amelyek alapján 2015-ig villamosítjuk és modernizáljuk a Porpác-Mosonszolnok, valamint a Szombathely-Zalaszentiván szakaszokat. Tavaly jelenthettük be azt is, hogy komolyan bővítjük a GYSEV Cargo konténer terminálját. Ezek a fejlesztések jelentik számunkra a biztos fejlődési pályát. Mindez azonban csak úgy lehetséges, ha pénzügyi szempontból is biztos lábakon áll a cégcsoport. Nos, örömmel mondhatom, hogy úgy tűnik: a 2011-es év komoly teljesítménye után 2012-ben is eredményesen zártuk az évet, bár végleges számok csak március végén lesznek. Ez egy másik fontos és szintén közös siker: egyrészt a munkatársaké, akik tavaly is rengeteget dolgoztak a vasúttársaságért. Másrészt a vezetőké, akik pedig megteremtették az eredményes működés feltételeit, ami egy ekkora méretű társaságnál rengeteg időt és energiát emészt fel. Itt kell

megemlítenem azt is, hogy példamutató az együttműködés az anyavállalat és az áru fuvarozást végző cégünk, a GYSEV Cargo között - ennek is köszönhetőek a pénzügyi eredmények.

– A tavalyi évben a GYSEV több komoly beruházása is elkészült.

– Valóban. Februárban adtuk át a körmendi autóbusz-állomást, amely új helyszínre, közvetlenül a vasútállomás mellé került. Szintén tavaly adhattuk át Sopronban a Kőszegi úti aluljárót, illetve Szombathelyen a Csaba utcai aluljárót. Mindkét esetben kétféle forintot meghaladó beruházásról van szó. Meggyőződésem, hogy az átadóünnepségeknek a két város lakói örültek legjobban, hiszen mind Sopronban, mind pedig Szombathelyen a városi közlekedés egy-egy akut problémájára hozott megoldást az alul-, vagy felüljáró. Emellett mindenképpen szeretném kiemelni az ősszel átadott új utastájékoztató rendszert, amely az egészen kicsi megállóktól a nagy állomásokig pontos és naprakész információkkal látja el utasainkat.

– Térjünk vissza Kőrmendre! Miért olyan fontos ez a Vas megyei város a GYSEV életében?

– Kőrmendet nyugodtan nevezhetjük a hazai közösségi közlekedés példa-településének. Párhuzamosan több beruházás is zajlik a városban. Ezek a fejlesztések pedig azt a célt szolgálják, hogy kialakíthassunk egy valódi intermodális csomópontot. Tehát átjárhatóságot biztosítsunk a közösségi közlekedés egyes típusai között. Ennek egy fontos mérföldköve volt az autóbusz-állomás áthelyezése a pályaudvar mellé. Így a busszal érkező utasok néhány méter után folytathatják útjukat vonaton, vagy

fordítva. Mi azonban ennél is szeretnénk kényelmesebbé tenni az utazást: közös jegypénztárakat, közös jegyértékesítést tervezünk a Vasi Volánnal, szeretnénk teljesen összehangolni a menetrendeket és a jegyárakat is. Így lehet ugyanis igazán hatékony a közösségi közlekedés, és így tud komoly előnyöket adni az autós közlekedéssel szemben.

A Vasi Volánban kiváló partnerre leltünk. Meggyőződésem, hogy a jó együttműködés nemzetgazdasági érdek, emellett példa lehet az egész ország számára.

– A tavalyi év májusában vezetőváltás is történt, hiszen Dávid Ilonát a MÁV Zrt. elnök-vezérigazgatói tisztségére kérte fel a minisztérium.

– Úgy gondolom, annál komolyabb szakmai elismerést nem is kaphat vasúttársaságunk, minthogy az első számú vezetőjét a MÁV elnök-vezérigazgatói tisztségére jelölik. Nekünk ebben a helyzetben az volt a feladatunk, hogy minél hatékonyabban menjen az átadás-átvétel folyamata. Úgy gondolom, ez sikerült, hiszen utasaink, partnereink jobbra csak a sajtóhírekből értesültek arról, hogy személyi változások történtek a GYSEV-nél.

Szerencsére rövid idő alatt sikerült elosztani a vezetői feladatokat. Amit pedig

nagyon fontosnak tartok: Dávid Ilona továbbra is a GYSEV elnöke maradt, így a fontosabb, stratégiai döntéseknél továbbra is segíti a munkánkat.

– Egy vasúttársaság évének értékelésekor beszédes adat, hogy hány embert, ill. mennyi árut szállított az adott időszakban.

– Azt hiszem, mindkét adatsorra büszké lehetünk. A vonalátvétel éve után természetes volt, hogy jelentősen több utast szállítunk 2012-ben. Azonban, ha a „régi” vonalainkat, pl. a Győr-Sopron szakaszt nézzük, azt láthatjuk, hogy a 2011-es emelkedés után folytatódott a tendencia. Mintegy 4-5 százalékos növekedést regisztrálhattunk tavaly, ez pedig nagy eredmény!

A GYSEV Cargo pedig a második önálló évében is kitett magáért, hiszen emelkedett az árutonna-kilométer teljesítmény, a raktárakban pedig egyre több nagy cég egyre komolyabb mennyiségű áruját tároljuk.

– Van-e valamilyen különleges esemény, amit megemlítené?

– Két eseményt emelnék ki. Az egyik a GYSEV 140-es mozdony átadása volt. Úgy gondolom, egy nagyon szép, mon-

danivalójában a múltat és a jövőt is tükröző matricázott Taurussal gazdagítottuk a hazai vasúttörténelmet.

A másik esemény pedig egy sajnálatos baleset, amely augusztusban történt a Szombathely-Kőszeg vonalon. A motorvonatunk markológéppel ütközött, egy utas meg is sérült. A motorvonat már a GYSEV által üzemeltetett Jenbacher volt. Azonban szakértők véleménye szerint, ha egy évvel korábban történik az ütközés, az akkor közlekedő BZ sokkal komolyabban kiköpt volna. Talán nem túlzás állítani, hogy életet mentettünk meg azzal, hogy a BZ-ket Jenbacherekre cseréltük.

– Milyen lehet a 2013-as esztendő?

– Remélem, hasonlóan sikeres lesz, mint a 2012-es év volt. A gazdasági alapfeltételek biztosítottak, folytatunk egy sor megkezdett beruházást. Bízom a GYSEV-ben és a munkatársakban!

Rázó László

Fotó: Horváth Norbert

Átadták a teljesen megújult

KÖRMENDI ÁLLOMÁSÉPÜLETET

Elkészült a kőrmendi állomásépület felújítása. Az utazóközönség december közepétől vehette birtokba a július közepe óta lezárt létesítményt. A beruházás mintegy 137 millió forintba került.

Az uniós támogatással megvalósult felújítási munkák célja olyan intermodális

utascarnok létrehozása volt, amely egyszerre szolgálja a GYSEV és a Vasi Volán utasait. A munkálatok során a műemléki jellegű, földszinti utastermeket látványosan átalakították: a központi csarnok mostantól közvetlen átjárást biztosít a város és vasút között. Új pénztárcsarnok is létesült modern pénztárakkal, az utazók

pedig ismét a sokáig lezárt utasváróban pihenhettek, ahol a GYSEV ingyenes wifi elérhetőséget is biztosít. Az épület keleti oldalán modern, új mosdókat épített a vasúttársaság.

A most telepített biztonsági kamerarendszernek köszönhetően pedig jelentősen nő az utasok biztonsága.

Az uniós támogatással megvalósult munkák mellett a GYSEV saját költségén rendbe hozta az állomás vasút felőli homlokzatát is, így a patinás épület méltóképpen jeleníti meg Kőrmend városát az utazók előtt.

A GYSEV Zrt. 2013 nyaráig saját üzemeltetésű Expresszót is nyit az épületben, ahol az utasok kényelmesen tölthetik el a járatok indulásáig hátralevő perceket.

Rázó László

AZ IFJÚ VASÚTFOTÓS

Mindössze 19 éves, de már két önálló fotókiállítása volt Horváth Norbertnek. A fiatalember édesapja, Horváth Pál 1982-től a GYSEV munkatársa, és 1988 óta mozdonyvezető. A fiú követi az apai hagyományokat: elmondása szerint már egészen kis korától beleszeretett a vasút világába. Első vasúti témájú fotóját 12 évesen készítette. Azóta több ezer fotója készült a témában.

Horváth Norbert jelenleg a soproni Vasvilla szakközépiskola tanulója. Azt mondja, érettségi után még két évet töltene el ebben az iskolában: szeretné elvégezni a mechatronikai képzést. Utána aztán irány a vasút! Szeretne édesapja nyomdokaiba lépni, és mozdonyvezető lenni. Amíg pedig nem lesz igazi vasutas, a fiatalember kedvenc hobbijának, a vasútfotózásnak hódolhat.

„12 éves koromban karácsonyi ajándék volt egy kompakt fényképezőgép. Azzal készítettem az első, vasúti témájú fotómat, a témára és a helyszínre is pontosan emlékszem: a soproni állomáson az 502-es Taurust fényképeztem le” – emlékszik vissza az első felvétel készítésére Horváth Norbert.

A fiatalember azt mondja: két éve foglalkozik komolyabban a vasútfotózással. Az internet világa is csábította erre, hiszen több olyan oldal is van a világhálón, amely kizárólag vasúti témájú képeket tartalmaz. Norbert kedvenc témája a vasút és a táj kapcsolata, ami szerinte nem túlságosan felkapott téma, de szeretné, ha az lenne, hiszen úgy gondolja, hogy rengeteg embert érdekel.

„Számomra az adja meg egy kép igazi értékét, ha nem közvetlenül a sínek mellett készül, hanem jóval távolabbról, lehetőleg madártávlatból. Úgy, hogy a háttérben látszódjanak a dombok, vagy a hegyek, egyszóval a táj szépsége legyen az alap, és abból emelkedjen ki a mozdony, vagy a vonat” – tudtja az ifjú vasútfotós. „Ahhoz, hogy egy kép ne átlagos legyen, sok mindent meg kell tenni: meg kell határozni a témát, hogy melyik vonatot fotózzuk. A fényképezés napján időben fel kell kelni, elutazni a megfelelő helyszínre, majd vizsgálni kell a fényviszonyokat, a nap állását és vigyázni kell az árnyékokkal is. Ha minden összeállt, készülni néhány szép és értékes felvétellel.”

Norbert kedvenc magyarországi helyszínei a Sopron-Győr-Budapest és a Szombathely-Szentgotthárd vonal. Nyaranta pedig szívesen látogat barátaival Ausztriába, hiszen az ottani dombos-hegyes vidék is kiváló fotózási lehetőséget kínál. „Egy-egy fotózásakor már az utazás is élmény: egyrészt vonattal megyünk, másrészt pedig azokkal a barátokkal, akiknek hasonló az érdeklődése. Izgalmas egy-egy fotózási nap, hiszen fontos, hogy minden stimmeljen, a téma – maga a vonat – pedig folyamatosan mozog a nyílt pályán, ezért lényeges, hogy a jó pillanatot meg tudjuk ragadni, és megfelelőek legyenek a beállítások.”

Horváth Norbertnek tavaly két önálló kiállítása is volt: az egyik a

Gárdonyi Iskolában, a másik pedig a Balfi Művelődési Házban.

„Egy sikeres pályázat adta meg erre a lehetőséget” – tudtja a fiatalember. „Amikor a Siemens egy újfajta mozdonyt kezdett gyártani, fotópályázatot hirdetett. Ezen magam is részt vettem, és az egyik képpemmel nyertem egy utat: a müncheni gyárban megnézhattuk a gyártási folyamatokat. Erről jelent meg cikk a helyi újságban, amire felgyelt a Gárdonyi Iskola igazgatója és megkeresett, hogy lehetne egy önálló kiállításom. Az összeállított tárlatot aztán a Balfi Művelődési Ház is átvette, így pedig a nagyközönség is láthatta a legjobb felvételeimet, amire nagyon büszke vagyok.”

Rázó László

KÖRMEND

ÚTI CÉL AJÁNLO

Körmen Vas megye középső részén, a Rába és a Pinka összefolyása közelében, a 8-as számú főúton, és a 86-os út kereszteződésénél fekszik. A város vidékét már a római korban is a rábai átkelőhely és az erre haladó utak tették jelentőssé. Egy 1238. évi oklevélből ismerhetjük legkorábban Körmen falut, mely akkor királyi birtok volt. A tatárjárás után, IV. Béla király 1244-ben városi kiváltságot adományozott a településnek.

A Batthyány név közel 400 esztendőn keresztül szorosan összefonódott Körmen történetével. A várat az évszázadok alatt az ország egyik legjelentősebb barokk-klasszicista stílusú kastély együttesévé építették ki. A 2003-ban boldoggá avatott Dr. Batthyány-Strattmann László nevét viseli a kastélyban működő Múzeum, melynek felújított, állandó kiállítása bemutatja a család történetét, különös tekintettel a szemorvos herceg személyére vonatkozóan.

A Batthyány-kastély és a mellette található park a térség egyik meghatározó kulturális öröksége. A Rába-part nemcsak természeti szépségeivel, hanem vízi túrák kiindulópontjaként, kulturális, szórakoztató és sport rendezvények helyszínéül is vonzza a látogatókat. A város felújított központja számos rendezvénynek ad otthont, hiszen Körmen nem csak a kosárlabda, hanem a hagyományőrzés és kultúra elkötelezett híve is. Nevezetes események

a város életében az évről évre visszatérő Tavaszünnepe, a Májusfa kitáncolás és koreográfiai verseny, a Nemzetközi Várkoncert, a Pünkösdőrlő a katolikus templomban, kiállítások, a Rába-parti Magyar Ünnepe, a Szent Iván éj – Múzeumok éjszakája, a Körmendi Napok rendezvénysorozat, a Szent István napi ünnepség, augusztus 19-i - tűzijátékkal és folklórfesztivállal egybekötött vízikarneval, Körmen Város Ünnepnapja – IV. Béla király városi kiváltságlevelé és Dr. Batthyány-Strattmann László születésének évfordulója.

LÁTNI VALÓK

Batthyány-kastélyegyüttes

A középkori kastély, majd a 17. századi végvár falainak felhasználásával építette barokk stílusban Batthyány Lajos nádor 1730 és 1745 között. A főépület déli udvarán nyolc, északi kertjében két, szimmetrikus elrendezésű melléképületet emeltek, melyeket a 19.

század elején formáltak át klasszicista stílusúvá. Az egyik épületben rendezte be szemkórházát a boldoggá avatott dr. Batthyány-Strattmann László. A kastélyegyüttes melléképületeiben ma színház, kiállítóterem és gyermekkönyvtár, főépületében múzeum működik.

Tiszti ház

A körmen főterét északról határoló klasszicista épületet 1828-1835 között emelték a Batthyány hitbizomány vezetői – tisztartók, főszámvevők, számtartók, ügyvédek, gyógyszereszek, mérnökök – számára. Hátsó udvarán egykor fogda működött.

Mária Immaculata szobor

A város főterén található dór oszlopon nyugvó földgömbön áll Szűz Mária szobra, melyet Batthyány Fülöp herceg készíttetett szülei emlékére 1822-ben. Glóriáját a város világította ki dr. Batthyány-Strattmann László előtti tisztelet jeléül.

Heiszig – ház

A 19. században a két különálló épület a gazdag Heiszig kereskedőcsalád és a Vas Megyei Takarékpénztár tulajdona volt. A század végén építették össze őket eklektikus stílusban.

Evangélikus templom

A református templom szomszédságában épített neogót stílusú evangélikus templom 1888 óta a város ékessége.

Református templom

A város nevezetességei közé tartozik az 1788-ban épült református temp-

lom, melynek belső falát Haranghy Jenő freskói díszítik. Későbarokk stílusú tornyát 1825-ben emelték.

Hösi emlékmű

A világháború áldozatainak állít emléket a Hősök terén álló emlékmű, Kisfaludi Stróbl Zsigmond alkotása.

Kölcsey Utcai Általános Iskola

Korábban söröződe működött a telkén, a polgári iskolát 1902-ben építették. 1944-ben a Ludovika Akadémiának, majd orosz hadikórháznak adott helyet.

Egykori városháza

A két épületet a 18. század közepén emelték barokk stílusban. Az északi uradalmi tisztiházként, a déli városházaként működött. A 19. század végén egyesítették a két épületet városházává, és ezen funkcióját majd 100 éven keresztül töltötte be.

Holocaust emlékmű

Körmenen jelentős számú zsidó lakosság élt, akiket 1944-ben haláltáborokba hurcoltak el. Rájuk emlékezett a 2. világháborúban leégett zsinagóga melletti téren Polgár Ildikó alkotása.

Szent Erzsébet plébániatemplom

Az óvárosban álló templom elődjét a tatárjárás körül építhették, 1244-ben már állt. A 15. század végén gótikus stílusban építette át Ellerbach János, majd 1931-ben Batthyány Lajos nádor formálta át a barokk ízlésnek megfelelően, ekkor került főoltárára a Batthyány-Kinsky címer. Oratóriumá-

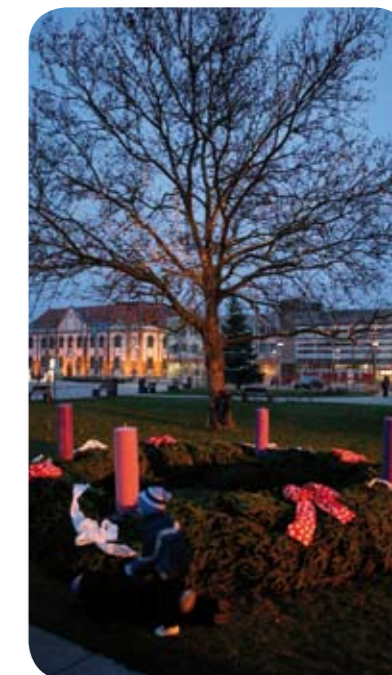
ban dr. Batthyány-Strattmann Lászlót bemutató kiállítás tekinthető meg.

IV. Béla király szobra

A Szent Erzsébet plébániatemplom melletti tér látványossága a Párkányi Péter által alkotott IV. Béla király szobor. A carrarai márvány anyagú alkotás a Körmennek 1244. október 28-án szabad városi kiváltságot biztosító második honalapító király emléke előtt tiszteleg.

Nepomuki Szent János szobor

A Rába-híd melletti téren álló, 1774-ben készített barokk szobor köré Batthyány Fülöp herceg építtetett gloriettet. A védőszent szobra óvja a Rábán hajózókat.

Járásbíróság

A város egyik legszebb épülete a sóhivatal helyén épült az 1. világháború előtt szecessziós stílusban.

Kossuth szobor

Vas megye egyetlen egészalakos Kossuth szobrát, Horvay János alkotását 1907. október 7-én avatták fel a kastély lovardája előtti téren. A közadakozásból állított szobor ma harmadik helyén áll.

Várkert

A kastélyegyütttestől keletre elterülő, 40 hektáros parkot a 18. században franciakert formában hozták létre a Batthyányak. A következő évszázadban angolkertté alakított várkertben több műalkotást is elhelyeztek, közülük ma is megcsodálhatóak Vertumnus

és Pomona, valamint Zephirus és Flora szoborcsoportok, a park közepén pedig 15 méter magas obeliszk hirdeti a hercegi család dicsőségét. Az 1958 óta védett park több mint 70 fa- és cserjefajjal büszkélkedhet. Nevezetessége a 200 éves, 45 méter koronaátmérőjű juharlevelű platán.

VASI HEGYHÁT-RÁBAMENTE

Ezer apró csoda földje

A változatos táj – dombok, folyóvölgyek, erdők, mezők, szántók, tavak – mellett őseink öröksége teszi igazán egyedivé e helyet. Sokszínű természeti- és kulturális hagyaték köti össze a számtalan apró települést, és mellettük a két hangulatos kisváros őrzi a történelmi határvédék számos emlékét.

Vasvár, a megye államalapítás kori központja

Az ősi település középkori jelentőségét, földrajzi fekvésén túl, a helyi vassfeldolgozás adta. Domonkos kolostora és temploma a XIII. század közepén épült. Az épületegyüttesben található múzeumban látható a Domonkos rend, illetve Vas vármegye történetét bemutató kiállítás, továbbá a fiatalon elhunyt Török Richárd szobrászművész hagyaté-

ka. A szépen felújított Békeház – ahol a hagyomány szerint aláírtak 1664-ben a vasvári békét- ma rendezvényeknek és kiállításoknak ad otthont. Vasvár a XIX. század közepétől Mária-búcsújáról vált szélesebb körben ismertté. A Szentkúti ősi búcsújáró hely szépséges természeti környezetben kis kápolnával, faragott keresztúttal és kristálytisztá forrásvízzel fogadja a látogatókat.

A város határában található a X-XI. századi határvédelmi építmény rekonstruált szakasza, az ún. Vasvári Sánc.

Rába, az összekötő folyó

A vadregényes folyó kanyarogva szeli át a térséget. Ezen szakasza kitűnően alkalmas vízitúrázásra, melyet kiépített kikötők és szíves vendéglátók szolgálnak ki.

A természet csodái

A térség környezetét nem rongálta erőszakos iparosítás, így állat – és növényvilága megőrizte gazdagságát, sokszínűségét. Különleges színfolt a Jeli Arborétum, mely egyedülálló havasszépe (rhododendron) gyűjteményéről Európa szerte híres. A vadregényes erdők és ősi szőlőhegyek felfedezését kijelölt túraútvonalak és tanösvények segítik. A számtalan kisebb-nagyobb tó (Vadásza, Döröske, Gersekarát, Vasvár, Győrvár, Szajki tavak stb.) a strandolás és horgászat mellett a vízisportoknak is teret enged.

A vidéki élet emlékei tovább élnek

A barátságos kis falvak gondosan őrzik a népi építészet fennmaradt emlékeit, a szépen felújított parasztházakban több helyen falusi vendéglátók várják a vendégeket. Tájházak, haranglábak, szőlőhegyi présházak ízelítőt adnak a paraszti kultúra mindennapjaiból. A vidékre jellemző népszokások, mint a farsangi rönkhúzás, a májusfa állítása és kitáncolása, az aratóversenyek, a szüreti mulatságok, vagy éppen a bölérversenyek mind-mind szórakoztató programok nem csak a helyiek, hanem az ide érkező turisták számára is.

További információk:

Vasi Hegyhát-Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület
9900 Körmeny, Szabadság tér 11.
Tel.: 94/410-107
info@vasihegyhat-rabamente.hu
www.vasihegyhat-rabamente.hu

Műemlékek, a múlt beszédes őrei

A római emlékek (katonák útja), az Árpád kori templomok (Alsóújlak, Döröske, Egyházsrádóc, Nádasd, Vasalja), a több száz éves kastélyok mind virágzó kultúráról árulkodnak. Fontos történelmi események és híres személyiségek emlékét is őrzi a térség: Győrvári csata emlékhelye, Mindszenty József hercegprímás szülőháza, Nagy Gáspár költő sírja szülőfalujában, stb.

Sokszínűség, ízek, illatok, hangok, hangulatok. Nyugalom, szabadság, kikapcsolódás. Ezt kínálják a Vasi Hegyhát-Rábamente térségébe érkezőknek.

A HÓNAP ÚTI CÉLJA

PRÁGA

CSEHORSZÁG

Prága a Cseh Köztársaság fővárosa, egyben legnagyobb települése. Gyakran hívják „száztornyú városnak”, „arany városnak”, vagy egyszerűen a városok királynőjének. Prága történelmi központját az UNESCO 1992-ben a Világörökség részének nyilvánította.

Az „arany Prága” név valószínűleg I. Károly cseh király és (IV. Károly néven) német-római császár (1347–78) idejéből származik, amikor arannyal vonták be a prágai vár tornyait. Egy másik elmélet szerint Prágát az alkímisták és az aranycsinálók tevékenységét ösztönző II. Rudolf német-római császár uralkodása alatt nevezték el „aranyra”.

Prága alapításáról több legenda is kering, egyik szerint Libuše fejedelemszöly a Vyšehrad tetejéről lenézve egy várost látott, melynek ragyogása elhomályosította a legragyogóbb csillagokat is. A legenda akár igaz, akár nem, Prágáról az első írásos emlékeket uralkodásuk idejéből, a 9. századból találunk. A város hamarosan a Cseh Királyság központja lett, s az egyik legfontosabb kereskedelmi központ

Európában, ahova a kontinens minden tájáról érkeztek a kereskedők. Ekkor jelentek meg Prágában a város későbbi életében igen fontos szerepet játszó zsidó csoportok is. A város mindemellett – vagy mindennek köszönhetően – a vallási élet központja is lett, 973-ban püspökséget alapítottak Prágában.

Vyšehrad szerepe később fokozatosan elhalványodott, helyét a szintén a 9. században, Bořivoj fejedelem által alapított vár vette át. Unokája, I. Vencel helyezte el itt a Szent Vitus tiszteletére emelt első templom alapjait. Vencelt később szentté avatták, és Csehország patrónusa lett.

A város középkori arculatának kialakítása egyetlen uralkodónak, I. Károlynak köszönhető: ő 1346-tól IV. Károly néven német-római császár is volt, így ezzel a számozással ismerjük. Korának egyik legműveltebb uralkodója volt, aki trónra lépése előtt a párizsi egyetemen tanult. Prágát szellemi központtá kívánta építeni: 1348-ban itt alapította meg Közép-Európa első egyetemét. Uralkodása alatt Prága volt a Német-római Birodalom fővá-

rosa. Vallási központ lett, népessége és területe fokozatosan nőtt.

IV. Károly császár halálának éve, 1378 egyúttal a nagy egyházszakadás éve is volt. Az ebből fakadó viták fokozták az egyház és a hívők közti feszültséget.

V. Márton pápa 1420-ban keresztes háborút hirdetett az ekkor már magukat egykori vezetőjük után huszitáknak nevező eretnek ellen. A husziták Jan Žižka vezetésével megütköztek a Luxemburgi Zsigmond vezette keresztes seregekkel, és Prágától keletre legyőzték őket. A győzelem után alapították meg erődvárosukat, Tábor. A háború közel húsz évig húzódott. A Habsburg uralom első évszázadában Prága ismét visszanyerte régi fényét. A művészeteket pártoló uralkodóknak köszönhetően virágzott a tudomány és művészet. A Habsburg elnyomás bénította a cseh nép nemzeti törekvéseit. Prágát a Habsburgok teljesen átalakították, afféle barokk ékkővé tették – ezt elősegítette az 1689-ben pusztító óriási tűzvész is. A helyreállításához és az új épületek építéséhez az itáliai és német mesterek nyomdokain

haladó hazai művészek is hozzájárultak. A városban a gazdasági életen túl a művészeti is virágzott, játszott itt Haydn és Beethoven, Mozart pedig többször is visszatért Prágába, itt alkotva meg operáinak egy részét.

1784-ben II. József a négy, addig önálló városrészt (Óváros, Újváros, Kisoldal, Hradzsín) egy egységgé tette, melyekhez 1850-ben hozzácsatolták a zsidó negyedet is, megalkotva ezzel a mai Prága magját.

Az ipari forradalom Prágára is erősen hatott, a környék szénbányáira alapozva sorra építették a vasgyárakat. Karlín, Prága 1817-ben alapított ipari elővárosában húsz évvel később már 100 ezren laktak. Az első vasútvonal 1842-ben épült.

1914-ben Csehország az Osztrák–Magyar Monarchia részeként lépett be a világháborúba. 1918. október 28-án megalakult a Csehszlovák Köztársaság, melynek fővárosa az 1922-ben a környező települések hozzácsatolásával már 850 000 lakosú Prága lett. Prágát, az ekkor még soknemzetiségű várost 1938-ban a németek szállták meg, és ettől kezdve a város történetében fontos szerepet játszó zsidóságot folyamatosan kitelepítették. A háború után a pár évtizeddel korábban még többségben levő németeket Németországba telepítették, a város fokozatosan egynemzetiségűvé vált.

1968 januárjában leváltották a pártelnöket, aki elsőként vezette be az emberarcú szocializmus fogalmát. A Prágai tavasznak nevezett viszonylagos szabadságot, a cenzúra eltörlésének felvetését, a párt vezető szerepének megítélését Moszkvából nem nézték jó szemmel, s 1968 augusztusában a Varsói Szerződés országainak csapatai szovjet parancsra megszállták Csehszlovákiát.

1989-ben a keleti blokk rendszerváltásai Prágát is elérték. A bársonyos forradalomnak nevezett átalakulás előestéjén, november 17-én 15 000 ember gyülekezett a Vyšehradon, megemlékezve a náci megszállás év-

fordulójáról. Csakhamar megalakult a Václav Havel vezette Polgári Fórum, az egyre erősödő nyomás következtében az állampárt vezetői lemondtak.

A rendszerváltás után a város történelmi emlékei, régi negyedei az intenzív rekonstrukciós programnak köszönhetően megújultak, elősegítve, hogy mára az új Cseh Köztársaság fővárosa, Prága a turisták egyik legnépszerűbb célpontja legyen.

Prágai legendák

„Fény angyala”

Lucifer a fejébe vette, hatalmasabb lesz Teremtőjénél. Gábrriel arkangyal, feldühödve társa nagyravagyásán, kopjájával feléje sújtott, ám csupán koronáját érte el, melyből kiütötte annak legékesebb díszét, a Fény Kövét. A drágakő zúgva repült, beragyogva a Tejutat, és zuhant utána a lázadó angyal is. Fényét veszítve, sötét démonként söpörte félre az ég északi féltékéjének csillagait, majd a Föld fölé érve haragjában megpukkadt. A hatalmas robbanás nyomán keletkezett a Csehmedence. A Fény Kövének egy darabja a Vyšehrad nevet viselő dombba csapódott. Később Libuša fejedelemasszony e helyen jósolta meg Prága fényes jövőjét és dicsőségét, mely a csillagokig ér majd.

Az „aranycsinálók” fejedelme

Talán a város legtitokzatosabb helye a Moldva bal partján magasló vár, a Hradzsín és környéke. A Přemysl-ház uralkodói rakták le az alapjait, majd a IX. században az ország politikai, gazdasági, művelődési és szellemi központjává vált. Az teszi különlegessé, már-már egzotikussá, hogy az évszázadok során szinte minden uralkodó a saját ízlésének megfelelően alakította, bővítette. Ennek tulajdonítható, hogy a X. század húszas éveiben épített rotunda, azaz körtemplom „röpke” néhány évszázad alatt a Szent Vitus-székesegyházzá nőtte ki magát. Az egyes építmények geometriája, a díszként alkalmazott szimbólumok nagyon sokrétűek.

Az építők közül is kiemelkedik II. Rudolf császár, az „alkímisták fejedelmének” is nevezett uralkodó alakja. Az 1552-ben, Bécsben született Habsburg-házi uralkodó szigorú, a katolicizmus által áthatott spanyol neveltetésének béklyóit levetve, egyfajta fanatizmussal vetette bele magát a titkos tanok tanulmányozásába. Nem tudni, mítosz-e vagy valóság, hogy 1572-ben, tehát császárként koronázásának évében (addig ugyanis csak király volt) csillagásza a Cassiopeia csillagképben egy üstökösöt vagy új állócsillagot fedeztek fel, mely fokozatosan változtatta a színét a sárga és a vörös színtartományai között. Két

évvel később, 1574-ben, mindössze néhány nappal azelőtt, hogy II. Rudolfot Csehország királyává koronázták, váratlanul eltűnt. Később udvari csillagásza és csillagjósja, Tycho Brahe fejtette meg a jelenséget; a tudományos asztrológia és az asztrológia összekapcsolásával arra az eredményre jutott, hogy „az üstökös nyomán a világ tűz által fog elpusztulni”. Az egyik korabeli misztikus jegyezte fel róla, hogy a béke igazi apostola volt, és prágai uralkodása idején szinte egész Európát besugározta „pozitív rezgésekkel”; a világban az isteni rendet fenntartó tao testesült meg általa, mely Prágát a spiritualitás Mekkájává avatta.

Titokzatos páholyok

Prága évszázadokon át a titokzatos szabadkőművesek egyik európai fellegvára is volt.

Az Európa más részein a XVI. században kibontakozó mozgalom Csehországban a XVII. és a XVIII. század fordulóján jelent meg. Szellemi atyja a kor egyik legfigyelemreméltóbb cseh nemese, František Antonín Špork gróf volt. A titkos ezoterikus tanokkal hollandiai tartózkodása idején került kapcsolatba, amikor is a Kereszt Híveinek Társasága tagjai sorába fogadta. A legenda szerint a mai Špork utcában álló, a Két Arany Oroszlánhoz címzett épületben szentelte fel 1726. június 24-én Anthony Sayer, a londoni Nagypáholy nagymestere az első prágai páholyt, mely a Három Csillaghoz nevet viselte. Špork gróf, a páholy első nagymestere az alkalomból emlékpénzermét veretett, melynek egyik oldalán ő maga, a másikon pedig az Újszövetségből ismert Új Jeruzsálem látható, tizenkét kapujával.

Egy nagy eseményre a történetírók szerint 1592. február 23-án került sor. A krónikákban az áll, hogy a császár parancsára Bertier fejedelem Jehuda Löw ben Bezalel rabbit, fivérét, Sinaie rabbit, valamint vejét, az eseményt lejegyző Itzak Katz-Kohent egy kis fogadóterembe vezette, ahol „a fejedelem hosszas beszélgetést folytatott apósommal, különböző titokzatos dolgokról. Mivel hangosan társalogtak, minden szavukat jól hallottam. Azért cselekedték ezt, hogy a nehéz függönyök mögött rejtőzködő császár jól hallja, amit mondanak. Hirtelen azonban szétnyitlak a függönyök, és előlépett a császár. Néhány kérdést tett fel csupán

a rabbinak, majd ismét rejtekébe tért. A fejedelem ezután apósomat egy terembe vezette, ahol várakoznia kellett; tőlünk barátságos elbúcsúzott, majd kikísért bennünket az udvarra. Többet nem közölhetek, köt a titoktartás, mint a királyi dolgokban az bevett szokás”. Az esemény persze legendák egész sorának vált táptalajává. Így egyesek tudni vélték, hogy Löw rabbi a laterna magica segítségével megidézte és a falra vetítette az Ószövetség alakjainak szellemét – így Ábrahámot, Izsákot és Jákobot. A császár megilletődve nézte az elhunytak árnyait, majd a rabbi előzetes figyelmeztetése ellenére felkacagott. Az árnyak eltűntek, és a helyiség mennyezete fülsiketítő robaj közepette ereszkedni kezdett. A rabbi erre feje fölé emelte kezét, el-mormogott néhány varázsigét, mire a mennyezet „megnyugodott”. Egy másik legenda szerint Löw rabbi alkotta meg az agyagóriást, a gölemet, amelyet egy pergamenre írt sémmel, azaz mágikus versikével keltett életre. A mozzanat erősen a rózsakeresztes hagyományban élő homunkulusz életre keltését idézi; a világirodalomban pedig Gustav Meyrink által került be, 1915-ben.

Prága látnivalói

Károly híd

A hangulatos, 516 méter hosszú, és 10 méter széles hídon grafikusokkal, utcazenészekkel, mutatványosokkal találkozhatunk, akik mind a látogatók szórakoztatására sereglenek itt össze. A 16 pillérral rendelkező híd helyén korábban egy fahíd állt. 1357 óta ez Prága első állandó hídja. A híd 1402-re készült el és 1851-ig ez volt az egyetlen híd a Moldván. A hídon 1683 és 1714 között, barokk szobrokat helyeztek el. Ma a számuk eléri a 30-at, amely egyedülálló a világon. Ma már nem az eredeti szobrok láthatók: 1965 óta az összes szobrot másolatokra cserélik, és az eredetiket a cseh Nemzeti Múzeumban őrzik. A híd két végét gótikus tornyok zárják le, a 15. századi Mala Strana, és a

14. századi óvárosi hídtorony, mindkettő kilátóként is működik.

Lőportorony

65 méteres és kapuként szolgál a királyi úthoz, amely az óvároson keresztül, a Károly-hídon át a várba vezet. 1475-ben, egy 11. századi kapu, Prága egyik eredeti városkapuja helyére épült. Eredetileg hegyi toronynak hívták, de mióta a 17. században löporraktárnak használták, lőportoronynak nevezik. 1757-ben súlyosan megsérült, és 1857 és 1886 között építették újjá. 1990-ben, Prága több más történelmi nevezetességéhez hasonlóan, a lőportornyot is renoválták.

Vencel tér

Prága egyik legjelentősebb tere az újváros egyik kulturális és üzleti központja. A város legnyüzsgőbb terén mindig számos turistával, helyivel, és nagy pezsgéssel találkozhatunk. Számos, a 20. század elején épített szép épületen kívül a tér két fő látványossága Vencel lovas szobra, és a cseh Nemzeti Múzeum épülete.

Kisoldal

A Kisoldalt Prága legszebb részének tartják. A legtöbb turista áthalad rajta, amikor az óvárostól, a Károly-hídon át, a várba megy. Már a 10. században benépesült, adminisztrációs egységként 1257 óta létezik. A városi jogot 27 évvel az óváros után kapta meg. Prága 1784-es létrejötté óta a

város része. Központja a Malostranské Namesti, ahonnan a macskakövös utcákon felfedezőútra lehet indulni: kis boltok, templomok, tradicionális cseh kocsmák, és remek éttermek várják a turistákat. A Malastranske Namestin pedig a (másik) Szent Miklós-templom fedezhető fel. A hatalmas barokk templom 1703-1756 között épült, a benne található freskó Szent Miklós dicsőülését ábrázolja, és mérete 1500 négyzetméter. A Letenská utca szép kertjeiben csendes pihenésre, kikapcsolódásra is lehetőség van. A Kisoldal a cseh kormány központja is, a cseh parlament, a minisztériumok, és nagykövetségek találhatók itt.

Óvárosi tér

Prága legrégebbi, már a 12. század óta létező terén csodálhatjuk a kulisszákat, a csodás, ősi épületeket, templomokat, és a sürgés-forgást - zenészeket, mutatványosokat. A Vencel-tér, és a Károly-híd közötti tér mindig turistákkal van tele. Továbbá a prágaiak egyik népszerű találkozóhelye, ezen felül ünnepek, karácsonyi, és húsvéti vásárok, tüntetések színhelye. Világversenyek idején a csehek nagy kivételként innen nézik remek jégkorong-, és focicsapataikat.

A tér egyik legérdekesebb része az óvárosi városháza mellett lévő **csillagászati óra**, a világ legrégebbi, még ma is működő csillagászati órája, melyen a Nap és a Hold állása, és

a jelenlegi csillagjegy látszik. Az óra legrégebbi része 1410-ből származik. Minden egész órában mozgó figurákat és apostolokat lehet megcsodálni.

A városháza 1338-as tornyából Prága panorámáját élvezhetjük 50 méteres magasságból.

Az Óvárosi téren áll az az 1735-re befejezett, fehér, barokk Szent Miklós-templom és gyönyörűek a teret övező paloták is. A tér közepén Husz János szobra áll. A szobrot 1915-ben, máglyahalálának 500. évfordulójára emelték.

GYSEV Palota,

a GYSEV Zrt. Vezérigazgatóság székhelyének története

A több mint 100 éves GYSEV palotának rövid történetét szeretnénk ismertetni, mely oly sok szép, vagy éppen szomorú eseménynek volt néma tanúja.

De honnan ered a „palota” elnevezés? Hogyan sikerült átvészelní a II. világháborút? Többek között e kérdésekre is választ kaphat cikkünkben a kedves Olvasó.

A Győr-Sopron-országhatár vasútvonal építésére az 1872. évi XXVII. törvénycikkkel kapott engedélyt Erlanger Viktor báró. Az építést ugyan 1872-ben már előkészítették, de az egy évvel később kirobbant válság miatt csak később, a szükséges tőke megszerzése után, 1875. februárjában került sor a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Rt. megalapításra. Az év tavaszán folytatódta a föld- és pályamunkák Győr és Sopron között, melyek előrehaladtával már 1875. októberében, a forgalom felvételének előkészítése miatt, megalakult Győrben a GYSEV főfelügyelősége. Eközben az évekkel korábban Budán megnyitott iroda – mely az előmunkálatokat volt hivatott intézni – átminősült vezértitkársággá, amely az igazgatási és pénzügyi feladatokat látta el. 1876. január 2-án megindult a forgalom a Győr-Sopron vasútvonalon. A megnyitő után megkezdődtek Sopron és az országhatár közötti pályaszakasz munkálatai. A munkák ismételt pénzügyi nehézségek miatt lassan haladtak, így az új vonalszakaszon a forgalom 1879. október 29-én indulhatott meg. A vasút vezetőiben már ekkor megfogalmazódott azon igény, hogy a

főfelügyelőséget Sopronba helyezték át, mivel az a vasút vonalának középpontjában helyezkedett el. Így először, 1880. július 15-én a műszaki osztály költözött Sopron egyik Széchenyi téri bérházába, amelyet később a többi osztály követett. E bérház helységeit azonban hamarosan kinőtte a főfelügyelőség, mely – egyéb alkalmas bérlet híján – a Nyugdíjintézetével kötött megállapodást egy megfelelő épület építésére. A Nyugdíjintézet 150 ezer Forintból építette fel a főfelügyelőségnek ezt az épületet, melyet a GYSEV visszabérelt tőlük és később meg is váltott.

A vállalatnak a város egy telket ajándékozott a mai Mátyás király utcában, hogy Sopronban marasztalja a GYSEV-et. Az épületet Raucher Miksa szombathelyi építész tervezte, a díszítő formák a franciareneszánszból származnak.

A GYSEV palota eredeti állapotában az 1930-as években.
Fotó: Finta Béla / Tóth Sándor gyűjteménye

Ez idő tájt alakult ki a „GYSEV palota” kifejezés, amely a város lakosságától származik. A Palota elnevezés az eredeti arculat szerint az épület sarkain levő, tetőszerkezetbe épített „bástyákra” vezethető vissza. Ezeket a II. világháború utáni helyreállítás során a nehéz gazdasági helyzet alatti költségta- karékosság miatt már nem építették újjá. Korabeli fényképeken a bástyák jól láthatóak. A helyreállítás során átalakított tetőszerkezet a ma is látható kivitel. Ebben az új „palotába” 1898. november 1-jén költözött be az „üzletigazgatóság” címet kapott főfelügyelőség.

A palotában sok fontos tárgyalás is zajlott, többek között a nyugat-magyarországi elcsatolt területek forgalmáról szóló megbeszélések, de más ügyekben is tárgyaltak ott miniszterek, és egyéb magas rangú vezetők.

1944. december 6-án Sopronban megkezdődött a város első bombázása. A palotával szemben álló épület is találatot kapott, amely során a székház is megromlásra és tűz ütött ki az épületben. Azon dokumentumok jelentős része, amelyek ebben a tűzben nem semmisültek meg, később, sajnálatos módon, az oltóvíznek estek áldozatul. Az épület már az első támadáskor elszenvedett súlyos károk miatt használhatatlanná vált, az irodákat több Béke úti és Deák téri lakásban helyezte el a vasút. Az újabb, 1945. március 4-i légitámadás során a palota közvetlen találatot is kapott és elpusztult az épület Csengery úti szárnya.

A háború után természetesen a vasút helyreállítása volt a cég legfontosabb teendője, a palota beázás elleni állagvédelmi munkáit is csak 1946 nyarán végezték el. 1949-ben elkezdődtek az épület helyreállítási munkái annak kevésbé sérült részein, a Csengery úti szárnyánál azonban csak az omlásveszéllyel fenyegető falakat bontották, amely szárnyat aztán egy embermagasságú téglafallal

A megsérült Csengery úti szárny a II. vh. után. Fotó: Finta Béla / Tóth Sándor gyűjteménye

takartak el az utca felől. Végül ezt a részt 1955/56-ban sikerült újjáépíteni. A teljes helyreállítás során került kialakításra a konyha is. Később, az 1970-es években Nogga Árpád új portált tervezett az épületnek, annak eredeti, jellegtelen főbejárata helyett. A folyosók márványburkolatot kaptak, az étterem

délutánonként klubként üzemelt, valamint kiépítésre került a teljes épületben a központi fűtés, leváltva a cserépkályhákat. 1986/87-ben mindkét szárnyépületet bővítették, nyílászárókat cseréltek és a teljes tetőszerkezetet felújították. 2002-ben egy újabb felújítás következett, mely után pár évvel a GYSEV igazgatóságnak helyet adó palota vezérigazgatósági rangba lépett.

E cikket Lovas Gyula találó szavaival szeretném zárni, aki 1998-ban, az akkor 100. évét ünneplő épületről ezt írta: „Egy öreg kolléga – talán már 30 éve – az egyik iroda átalakítását látva megjegyezte: Ebben a házban talán már egyetlen téglacsík sincs a helyén! Lehet, de a vasútüzem folyamatos fejlődését csak így szolgálhatta 100 éven át, s szolgálja bizonyára még a XXI. században is!”

Forrás: Lovas Gyula:
A 100 éves GYSEV palota
Összeállította: Jánosa Gábor
önkéntes (muzeum@gysev.hu)

A GYSEV székház mai formájában.
Fotó: Földesi Károly

KIRUCCANÁSOK

Március 8-9.
Sopron, Liszt-Központ
TÜKÖR NŐKNEK

– programok a nőiség,
a humor és az önismeret jegyében

**A női szerepek megélése, nőiségünkben való
kiteljesedés lehetősége**

SOMA előadása március 8-án

MÁRCIUS 9. SZOMBAT 14:00–18:00
Színes programok nőknek egész délután.
Sztárvendégek: **GÖRÖG IBOLYA,**
HOZLEITER FANNY - MOSOLYKA, SÜLE KATI

Információ: Liszt Ferenc Konferencia
és Kulturális Központ
Sopron, Liszt F. u. 1. • Tel: 99 517 517
E-mail: jegyiroda@prokultura.hu
www.prokultura.hu

Március 9.
szombat • Körmen
TAVASZI TŐZIKE TÚRA

Természetvédelmi Őrszolgálat által vezetett túra.
Ötmillió tő tavaszi tőzike látványa, illata
már önmagában is feledhetetlen élmény!
Indulás: 10:00-kor Körmen – Horvátnádajla, Malom u
Táv: 4km (térítésmentes program)

Információ: Tourinform Őrseg
9941 Őriszentpéter, Siskaszer 26/A.
Tel.: 94 548 034
E-mail: orseg@tourinform.hu

Március 10.
10:00–17:00
Győr, Gyermek háza
A HÍMES TOJÁS NAPJA

10:00–16:00 **Hímes tojás kiállítás**
A Népművészet Ifjú Mesterei, Népi Iparművészek
Magyarországról • Kirakodóvásár az udvaron
14:00–15:00 **Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna**
néprajzkutató előadása

10:00–15:00 **Húsvéti játszóházak**
tojásfestés, téstasütés, szalmafonás,
különböző húsvéti dekorációk készítése
16:00–17:00 **Lábita Színház – Csernik Szende**
székely lábbabos műsora nem csak gyerekeknek!

Információ: Gyermek Háza
9021 Győr, Aradi Vértanúk útja 23. • Tel.: 96 518 032
E-mail: info@gyhgyor.hu
www.gyhgyor.hu

Március 15. 18:00
Győr, Városház tér
MÁSİK LEHEL – VIZELI CSABA:
KLAPKA ROCK-MUSICAL

Takács Tibor népszerű ifjúsági regénye, a Klapka katonái,
alapján készült új magyar zenés darab az 1848/49-es
forradalom és szabadságharc utolsó két hónapjának eseményeit
dolgozza fel. Hősiesség, hazaszeretet, önfeláldozás, szerelem,
„árulás”, mind megjelenik a történetben, melynek vezéralakjai
Klapka György és Haynau.

Információ:
Győri Művészeti és Fesztiválközpont
9022 Győr, Liszt Ferenc u. 20.
Tel.: 96 311 316, 96 320 289
Mobil: 30 289 37 38
E-mail: info@fesztivalkozpontgyor.hu
www.fesztivalkozpontgyor.hu

Március 15–31.
Kanizsai Kulturális
Központ
TAVASZI MŰVÉSZETI
FESZTIVÁL

Idén tavasszal ismét megrendezésre kerül a Tavasz
Művészeti Fesztivál. Két hét, amikor a tánc, a zene,
a képzőművészet kerül a középpontba.

Információ:
Kanizsai Kulturális Központ,
Nagykanizsa, Széchenyi tér 5-9.
Farkas Tibor 93 311 468,
www.kanizsaikultura.hu

Március 15.
9:00–17:00
Győr, Mobilis Interaktív Kiállítási
Központ
1. SZÜLETÉSNAP –
TAVASZI SZÉL VIZET ÁRASZT

Tudományfesztivállal ünnepeljük a Mobilis első
születésnapját. Turisztika, gasztronómia és
természetudományok találkozása a Mobilisben.
Rétegzett folyadékokkal, koktélokkal és sok-sok
meglepetéssel várjuk a látogatókat.

Információ:
Mobilis Interaktív Kiállítási központ
9026 Győr, Vásárhelyi Pál utca 66.
Tel.: 96 618 111
E-mail: mobilis@mobilis-gyor.hu
www.mobilis-gyor.hu

Március 15 –
április 6.
Győr, Belvárosi utcák
16. GYŐRI TAVASZI FESZTIVÁL

A Győri Tavasz Fesztivál március 15-én nagyszabású
felvonulással, tánc- és látványszín házi produkcióval veszi
kezdetét Győr belvárosában. A fesztivál különlegessége a
Nemzetközi Utós Fesztivál. A Tavasz Fesztivál programjai között
megtalálhatók komoly és könnyűzenei programok, színházi
előadás, kiállítások és természetesen gyerekprogramok.

Információ:
Győri Művészeti és Fesztiválközpont
9022 Győr, Liszt Ferenc u. 20.
Tel.: 96 311 316, 96 320 289
Mobil: 30 289 37 38
E-mail: info@fesztivalkozpontgyor.hu
www.fesztivalkozpontgyor.hu

Március 16–17.
Győr
NYITOTT KAPUK A
KÁPTALANDOMBRA
NYÍLT HÉTVÉGE A ZICHY FERENC
LÁTOGATÓKÖZPONTBAN

Információ:
Zichy Ferenc Látogatóközpont
9021 Győr, Káptalandomb 11.
Tel.: 96 524 642
E-mail: kaptalandomb@gmail.com
www.kaptalandomb.hu

Március 21 –
április 21.
Győr, Napóleon Ház
GOMBOLD ÚJRA!
DIVAT A MAGYAR
KIÁLLÍTÁS

Információ:
Rómer Flóris Művészeti
és Történelmi Múzeum
9021 Győr, Király u. 17.
Tel.: 96 322-695

Március 23–24.
10:00–18:00
Sopron, Liszt-Központ
IV. SOPRONI ÍZUTAZÁS

Vásári forgatag, kiállítások, előadások-kóstolók
A belépés díjtalan!

Információ:
Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központ,
Sopron, Liszt F. u. 1.
Tel.: 99 517-517
E-mail: jegyiroda@prokultura.hu
www.prokultura.hu

Március 16.
16:00–21:00
Sopron, Liszt-Központ
LISZT FESZTIVÁL,
ZONGORAMARATON

16.00 Székely István, az 1977. évi Liszt Zongoraverseny
győztese. • 19.00 Keren Hanan koncertje.
A nap többi részében a soproni Horváth József AMI
(Zeneiskola) növendékei is színpadra lépnek Bach,
Schumann és Chopin-zongoradarabokkal.

Információ:
Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központ,
Sopron, Liszt F. u. 1.
Tel.: 99 517 517
E-mail: jegyiroda@prokultura.hu
www.prokultura.hu

Március 23 –
április 4.
Győr, Zichy-palota
17. NEMZETKÖZI
BABA- ÉS
MACKÓKIÁLLÍTÁS

Győri Művészeti és Fesztiválközpont
9022 Győr, Liszt Ferenc u. 20.
Tel.: 96 311-316, 96 320-289
Mobil: 30 289 37 38
E-mail: info@fesztivalkozpontgyor.hu
www.fesztivalkozpontgyor.hu

**Március 28. –
április 18.
Sopron, Liszt-Központ
CSENDES VADÁSZAT
NAGY CSABA ÉS KURUCZ ÁDÁM
TERMÉSZETFOTÓ KIÁLLÍTÁSA**

Nagy Csaba 2002-ben lett „Az Év Természetfotósa”, míg unokája, Kurucz Ádám 2012-ben „Az Év Ifjú Természetfotósa” címet, valamint a közönségsdíjat nyerte el.

Információ:
Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központ,
Sopron, Liszt F. u. 1. Tel.: 99 517 517
E-mail: jegyiroda@prokultura.hu
www.prokultura.hu

**Március 30.
Szalafő – Pityerszer
PITYERSZERI
HÚSVÉTVÁRÓ**

Hangulatos készülődés, játszótér a Húsvéti ünnepekre kicsiknek és nagyoknak 10:00–16:00 óráig

Információ:
Tourinform Őrség
9941 Őrszentpéter, Siskaszer 26/A
Tel.: 94 548 034
E-mail: orseg@tourinform.hu

**Április 4–7.
Nagykanizsa-Orosztony
III. THÚRY PORTYA**

Harmadik alkalommal kerül megrendezésre a hagyományörző szándékkal megrendezett Thúry Portya, mely a hős Thúry Györgynek állít emléket. A több napos rendezvényen bepillantást nyerhetnek a látogatók a török kori életbe, szokásokba is.

Információ:
Thúry Baranta Barlang
Nagykanizsa, Csengery út 31.
Vörös András 30 474 8594

**Április 1. Győr
HÚSVÉT AZ
ÁLLATKERTBEN**

Családi nap: NyusziZoo: nyúlajták bemutatója, kisállatbemutató, húsvéti játékok várják a látogatókat. Nem maradhat el a tojásvadászat, húsvéti csoki futam, a tapiZoo sem. Délután koncertek várnak kicsiket és nagyokat egyaránt. Idén a különleges dátumhoz kapcsolódóan áprilisi BolondoZoo is a program része lesz.

Információ:
Xantus János Állatkert
Tel.: 96 618-367
www.zoogyor.com

**Április 5–6.
Győr
14. GYŐRI NEMZETKÖZI
ÜTŐSFESTIVÁL**

Ismét az ütőzene fővárosa lesz Győr, ahol a világ és a hazai élvonal legjobb ütősei és dobosai lépnek a közönség elé. A fesztivál ideje alatt lesz menetenelés, show dobolás, közös örmzene, afro, latin és tradicionális japán dobolás. A gazdag programot dobparbajok, magyarországi ősbemutató, rituális dobzene, nagy hangszergyártó cégek kiállításai és bemutatója teszi felejthetlenné.

Részletes program: www.percussiongyor.hu

Információ:
Győri Művészeti és Fesztiválközpont
9022 Győr, Liszt Ferenc u. 20.
Tel.: 96 311-316, 96 320-289
Mobil: 30 289 37 38
E-mail: info@fesztivalkozpontgyor.hu
www.fesztivalkozpontgyor.hu

**Április 6.
10:00–18:00
Sopron, Liszt-Központ
NEMZETKÖZI
GYERMEKKÖNYVNAP**

...hogy a **GYEREKEK** minden **NAPJA** boldog legyen **KÖNYVEKSEL**
Egész napos kalandozás a könyvek, mesék, versek varázslatos világában

Könyv ➤ Árúsítás, csere-bere, börze
Mesélő képek ➤ Mesekönyv illusztrátorok kiállítása
Mesefilm ➤ Vetítés, és interaktív diafilmvetítés
Kreatív kuckó ➤ Elkészítheted kedvenc mesehőseidet
Meseláda ➤ Meseolvasás és játékos foglalkozás
Hókupackavacka finomságai
Bábszínház

Információ:
Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központ,
Sopron, Liszt F. u. 1. • Telefon: 99 517 517,
E-mail: jegyiroda@prokultura.hu,
www.prokultura.hu

**Április 6.
Nagykanizsa
„GURULJ VELÜNK!”
KANIZSAI AUTÓS
KALANDTÚRA**

Tényleg mindent tudsz Nagykanizsa környékéről? Szeretsz és tudsz is vezetni? Kalandra fel!!!

Információ:
Kanizsa Turizmusáért Egyesület
Lovas István 30 329 7717
Horváth Miklós 70 215 2281

**Április 12.
19:00
Sopron, Liszt-Központ
A VARGA GÁBOR JAZZTRIÓ
LEMEZBEMUTATÓ KONCERTJE**

Varga Gábor – zongora • Jeszenszky György – dob
Csuha Tibor – bőgő
Közreműködik: Maros Zsófia – ének • Ávéd János – szaxofon • Szaniszló Richard – vibrafon

Információ:
Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központ,
Sopron, Liszt F. u. 1. • Tel.: 99 517-517,
E-mail: jegyiroda@prokultura.hu,
www.prokultura.hu

**Április 13.
Szalafő – Pityerszer
KOCKÁS LILIAM TÚRA**

Természetvédelmi Őrszolgálat által vezetett túra. A Bükk-sírt Natura 2000 területnek minősül. A túra során megismerhetők a terület természeti értékei, látható a Bükk földvár és az egykori Magyarbükks település temetőjének nyomai. Indulás: 10:00-kor Csákánydoroszlói benzinkúttól. Táv: 10 km (tértémes program)

Információ:
Tourinform Őrség
9941 Őrszentpéter, Siskaszer 26/A
Tel.: 94 548 034
E-mail: orseg@tourinform.hu

**Április 8–14.
Sopron, Liszt-Központ
A MAGYAR
KÖLTÉSZET HETE**

ÁPRILIS 7. 18:00
TETEMREHÍVÁS c. zenés balladás est
Előadja: **A Komáromi Jókai Színház**

ÁPRILIS 8–12. 16:00
Zenés szabadiskola DINNYÉS JÓZSEFFEL

ÁPRILIS 13–14. 19:00
Darvasi László: A titkos világválogatott zenés játék

Információ:
Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központ,
Sopron, Liszt F. u. 1. • Telefon: 99 517-517,
E-mail: jegyiroda@prokultura.hu,
www.prokultura.hu

**Április 26–27.
Nagykanizsa, Erzsébet tér
VÁROS NAPJA**

Két nap, mely a város lakóiról szól, de nem csak nekik! Bárkinek, akinek kedve van részt venni ezen a nagyszabású kulturális kavalkádon. Lesz zene, tánc, mulatság és sok-sok meglepetés felnőtteknek, gyerekeknek egyaránt.

Szervezők:
Nagykanizsa MJV Önkormányzata
Janzsóné Stróbl Krisztina • 20 849 2308

24 órás foci – Batthyány Lajos Gimnázium
Tislerné Tóth Zsuzsanna • 93 312 298

Pünkösdi királyválasztás – Thúry Baranta Közösség
Vörös András • 30 474 8594

Információ:
www.nagykanizsa.hu,
nagykanizsa.tourinform.hu

JÁTÉK és FELFEDEZÉS

A felszabadult játék öröme nem csak a gyermekek kiváltsága! A győri Mobilis Interaktív Kiállító Központ nem egy szokványos hely. Az **Európában is egyedülálló tematikus tudományos játszóház** a mozgás, a mobilitás, a közlekedés témái köré épített látványos bemutatókkal, kipróbálható eszközeivel gondolkodásra, kreativitásra, alkotásra ösztönöz.

A központ missziója nem kevesebb, mint játékos formában közelebb hozni, sőt megszerettetni a természettudományokat; segíteni, hogy felfedezhessük a bennünket körülvevő világ rejtjelmeit; segíteni leküzdeni a természettudományokkal szemben érzett féltelmet. A Mobilis vallja, hogy a játék több mint egy tevékenység, a **játék életforma**, emellett a legjobb módszer az új dolgok kipróbálására, az ismeretlen felfedezésére. A Mobilisben ezt a

tudást élmény megszerezni! A tudományos játszóházban ezért játékra, felfedezésre ösztönzik a fiatalabb és idősebb látogatókat egyaránt, így mutatva be számukra a természettudományok és a technika érdekességeit, a Győrre jellemző iparág, a jármű- és közlekedéssipar fantasztikus világát. Méltán nevezhetjük hát a tudományos játszóházat a felfedezések házána.

Az egy évvel ezelőtti nyitást követően a **74 kipróbálható interaktív eszköz** jelesre vizsgázott, hiszen mindegyik remekül működik, említésre méltó meghibásodás nélkül. A minőség azonban nemcsak az eszközökben, hanem a Mobilis különleges hálót képező együttműködéseinek erejében is megmutatkozik. Az AUDI, Győr városa, a Széchenyi István Egyetem, általános és középiskolák, a GYSEV, a győri Városi Mú-

vészeti Múzeum, a Rába Quelle termálfürdő, a Győr Plaza, a Xantus János Állatkert, különleges magyar találmányok és felfedezők (Leonardo) – a teljesség igénye nélkül is mutatják a Mobilis különleges szerepét.

A hónapról hónapra változó tematika folyamatos megújulásra ösztönzi a Mobilist, az izgalmas programok és a korlátlan számú belépést biztosító bérletrendszer pedig újra és újra okot ad a visszatérésre. A Mobilis a magazin hasábjain is rendszeresen visszatér a kísérlet, a tudomány, a technika érdekességeivel.

Tudományos érdekességek a Mobilisben – 1. rész

TE IS TERVEZHETSZ ÉS TESZTELHETSZ ÁRAMVONALAS JÁRMŰVET KICSIBEN!

Digitális szélcsatornánkban a kiválasztott alvázra húzhatsz egy tetszőleges, kreatívan megalkotott karosszériát. Akár a meglévő műanyag elemekből, akár papírból saját kezűleg kivágva. Az áramlási képek, örvények, visszaverődések, holtterek megmutatják, hol érdemes változtatni az ideális járműalak érdekében.

Valódi levegővel működő csatornáinkban egyszerűen tudod szemléltetni a szögletes és a csepp alakú jármű körüli áramlásokat, akár közeg-ellenállási erőt is mérhetsz. Speciális folyadékkal működő eszközünkben a

NASA-alapító **Kármán Tódor**ról elnevezett örvénysorozat is látható. Hogy mire képes az igába fogott menetszél?

Meglátod, ha a repülőgépes szárnyprofilon keletkező felhajtóerőt a saját kezdeddel változtatod!

AZ ÁRAMVONALAS JÁRMŰALAK FONTOS A NAGY SEBESSÉGŰ JÁRMŰVEKNÉL

A fizikusok által emlegetett négyzetes arányosság azt jelenti, hogy például kétszeres sebességnél négyszeres, háromszoros sebességnél pedig már kilenccszeres az akadályozó erő, így a fogyasztás is. A versenyautók, személyautók, vonatok és repülőgépek egyre jobban hasonlít egymásra.

A kerekített, áramvonalas, csepp alakot közelebb hozó formák csökkentik a fogyasztást. És mint oly sok jelentős találmány, ez is magyar feltalálótól indult. **Járay Pál** repülőgép- és léghajótervezőként jutott el az áramvonalas autó gondolatáig. Ő tervezte a híres VW bogár alakját is. A karosszéria nem csak a fogyasztásnál is fontos, hanem a biztonságban is. Egy karambolnál inkább a karosszéria gyűrődjön, mintsem az utas sérüljön.

Az ütközés energiáját elnyelő, gyűrődési zónával rendelkező jármű **Barényi Béla** szabadalma. Az ő ötlete alapján alkalmazott törésteszteket kicsiben a Mobilisben is elvégezheted.

LEGYEN RÉSZED A FELFEDEZÉSBN!

Március 15–16.:

Mobilis születésnapjára hétvége – tortától a tudományos valóságshow-ig, rekordkísérlettől a tűznyelésig.

Április 1.:

Bolondos locsolkodás – ILLÚZIÓK ÉS TUDOMÁNY

Április 20.:

Szórakoztató Tudományos Szombat – gyűrődjön, aminek gyűrődnie kell!

Múlt és jövő, hagyomány és modernitás, népi művészet és extrém sportok találkozása.

Keress tudományos érdekességeinket a **„Mozgásban a tudomány”** rovatban!

mobilis

interaktív kiállítási központ

9026 Győr, Vásárhelyi Pál u. 66., az Egyetemi Csarnok mögött.
A részletes programok megtalálhatók honlapunkon és Facebook-oldalunkon:
www.mobilis-gyor.hu | www.facebook.com/mobilis.gyor

HÚSVÉT

A húsvét napjainkban a keresztnyek egyik legfontosabb ünnepe, a Krisztus-központú kalendárium központi főünnepe. A Biblia szerint Jézus – pénteki keresztre feszítése után – a harmadik napon, vasárnap feltámadt. Kereszthalálával nem szabadította meg a világot a szenvedéstől, de megváltotta minden ember bűnét, feltámadásával pedig győzelmet aratott a halál felett.

A húsvét a valláson kívül is a tavaszvárás, a tavasz eljövételének ünnepe is, amelyet március vagy április hónapban (a Hold állásának megfelelően) tartanak. A húsvét egybeesik a tavaszi napéjgyen-

lőség idején tartott termékenységi ünnepekkel is, amelynek elemei a feltámadás, az újjászületés.

Megünnepléséről már a 3. századból vannak adataink, azonban az ünnepet nem mindenütt tartották egyidőben. Bár a Nícaei Zsinat i.sz. 325-ben elhatározta, hogy húsvét ünnepe a tavaszi napéjgyenlőség (márc. 21.) után következő holdtölte utáni vasárnapon tartassék. Ez az időpont húsvét megünneplésére csak a 8. század óta vált általánossá. Hazánkban az 1092-ben tartott szabolcsi zsinat szerint akkoriban négy napig tartottak húsvétot, majd a nagyszombati zsinat 1611-ben három napra, XIV. Kelemen pápa 1771-ben pedig két napra csökkentette. X. Pius pápa 1911-ben húsvét második napját is törölte a kötelező ünnepek sorából, de nálunk továbbra is megtartották. Az erdélyi reformátusok ma is háromnapos húsvéti ünnepet tartanak. Húsvét ünnepének szertartásai közül már a középkorban kiemelkedett a feltámadás megjelenítése, amely az ünnep reggelén történt.

A NÉV EREDETE

Húsvét az azt megelőző időszak, Jézus sivatagi böjtjének emlékére tartott negyvennapos nagyböjt lezárulását jelzi. A katolikus kereszténységben böjtnek nevezett, valójában „húshagyó” táplálkozási időszak után ezen a napon szabad először húst enni. (Erre utal a magyar húsvét szó is: a hús magunkhoz

vételének első napja.) A böjt utolsó hetének neve: „nagyhét”, a húsvét utáni hét húsvét hete, egyes magyar vidékeken „fehérhét” – fehérvasárnapig tart.

A húsvéthoz, mint tavaszváráshoz kapcsolható zsidó ünnep héber neve „pészah”, az egyiptomi fogságból való szabadulás ünnepe volt. A szó „kikerülés”-t, „elkerülés”-t jelent, utalva arra, hogy a halál angyala elkerülte a zsidóknak bárány vérével megjelölt házait. Innen származik a ritkábban használt angol név, a passover is. A kifejezés az ünnep magyar nevében nem található meg, de Csíkménaságon a húsvéti körmenet neve: „kikerülés”.

Az angol Easter a német Ostern szóval együtt keresendő. Őse egy germán istennő, Ostara, a tavasz keleti úrnője, ünnepe a tavaszi napéjgyenlőség idején volt. A magyar szó: húsvét, az azt megelőző időszak, a negyvennapos böjt lezárulását jelzi.

A HÚSVÉT HELYE AZ EGYHÁZI ÉVBEN

Nyugati kereszténység (katolikus egyház)

A keresztény egyház szertartásaiban a hosszú ünnepi időszak átfogja a kora tavaszi és a nyár elejei hónapokat. Az előkészületi idő a nagyböjt, mely önmegtartóztatására tanít. Ezt kisebb-nagyobb ünnepek követik s a húsvéti ünnepkör a pünkösdrel zárul. A húsvéttól a pünkösd utáni szombatig tartó időszakot húsvéti időnek is mondják (nagyböjt, virágvasár-

nap, nagyhét, nagypéntek, nagyszombat). A nagyhét a nagyböjt utolsó hete virágvasárnaptól nagyszombattig. Napjai a nagyhétfő, nagykedd, nagyszerda és a húsvéti szent háromnap. Húsvét napjától a fehérvasárnapot megelőző szombattig tartó napokat húsvét hetének nevezik. A ciklus a karácsonyi ünnepi szakasz párja, de jóval régebbi annál. Latin neve: Septuagesima – hetvened, mert hetven napig tart.

Virágvasárnap a húsvétvasárnap előtti vasárnap, nagyböjt utolsó vasárnapja. Jézus bevonulása Jeruzsálembe, ahol a nép ünneplte. Ilyenkor hagyományosan barkát szentelnek, s körmenetben vonulnak be a templomba.

Keleti kereszténység (Ortodox Egyház)

A húsvét és a hozzá kapcsolódó ünnepek a mozgó ünnepek közé tartoznak, azaz nem esnek a Julián naptár szerinti év ugyanazon napjára minden évben. A Nap mozgása mellett a Hold mozgásától is függ a dátum némileg a héber naptárhoz hasonló módon. A húsvét helyes időpontja gyakran vita tárgya volt. A 6. században alkotta meg Dionysius Exiguus azt az eljárást, amely azóta is az alapját képezi a húsvét időpontja kiszámításának.

Amennyiben csillagászati értelemben vesszük a „tavaszi napéjgyenlőséget követő első holdtölte utáni vasárnap” formulát, természetesen nem feltétlenül kapjuk meg a húsvétot. A katolikus egyház 1581-ben kánonban rögzítette azt az számítási módot, mely meghatározza ennek naptári helyét. Mostanra az ortodox egyházakon kívül minden keresztény egyház ehhez az eljáráshoz tartja magát. Az ortodox egyházak dátumszámítási módszere maradt a Gergely-naptárreform előtti Julián-eljárás.

A RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ HÚSVÉTI SZERTARTÁSAI

Virágvasárnap

Virágvasárnap szerepe, hogy bevezesse a szent háromnap liturgiáját. Egyben a nagyböjti előkészület csúcspontja is, mert a Jeruzsálembe való megérkezést jelenti. Ezen a napon a pap a vértanúságot jelképező piros ruhát vesz fel. A misén Máté, Márk, Lukács evangéliumból olvassák fel a passiót, meghatározott rendben, minden évben másikat.

Nagycsütörtök

Nagycsütörtök az utolsó vacsora emléknapja, az Eucharisztia (oltárszentség) alapításának ünnepe. Ilyenkor, a székesegyházakat kivéve, minden templomban csak egy mise van, az esti órákban. Tilos bármilyen más mise.

A székesegyházban délelőtt van az úgynevezett Krizmaszentelési mise. Ezen a misén az adott egyházmegye összes papjának rész kell vennie. Itt megújítják papi fogadalmukat, valamint a püspök megáldja és megszenteli az azt követő évben használt szent olajokat és a krizmát. Háromféle szent olaj van, amit meghatározott szertartásban használnak:

1. Keresztelendők olaja
2. Betegek kenete
3. Krizma (Balsammal kevert faolaj, kereszteléskor, bérmáláskor, papszentelés-kor és templomszentelés-kor használják.)

A nagycsütörtöki esti misén a pap az örvendezést, ünneplést jelentő fehér ruhában van. Az orgona szól, egészen a Dicsőség a magasságban Istennek... kezdetű himnuszig, ami alatt szólnak a harangok, és a csengők is. Utána húsvét vigíliájáig se az orgona, se a csengő nem szól. („A harangok Rómába mentek...”) Ez jelképezi, hogy senki nem szólt Jézus mellett. A prédikáció után (ahol

megtartják) a lábmosás szertartása jön. Ennek hagyománya a Bibliában található, Jézus az utolsó vacsorán megmosta tanítványai lábát. A mise után következnek az ún. oltárfosztás. Ez jelképezi, hogy Jézust megfosztották ruháitól. Ennek nincs szertartása, csendes. A mise után általában a templomokban virrasztást szoktak tartani, mondván Jézus tanítványai elaludtak.

Nagypéntek

Ezen a napon nincs mise. Nagypénteken Igeliturgia van, áldozattal. A pap a szertartást piros vagy lila öltözékben végzi. A papság és a segítők teljes csendben vonulnak be a templomba, s az üres oltárszekrény (tabernákulum) előtt leborulnak. Ezt követi az Igeliturgia: Isten szenvedő szolgálójáról szól az olvasmány, a szentlecke, és János evangéliumból olvassák fel a passiót. Ezután jön az évente egyszeri tisztelgés a kereszttel, a Kereszthódolat. Az igeliturgia teljes csendben áldozattal ér véget. Nincs áldás, nincs elbocsátás.

Nagyszombat

Ezen a napon napközben semmilyen szertartás nincs, a „nagyszombati liturgia” kifejezés téves. A katolikus időszámításban (ősi zsidó alapokra hagyományozva) szombat este a sötétedés után már vasárnap van, ezért a szombat esti misét vasárnap vigíliájának nevezik. Húsvét vigíliája az év legszebb, de legbonyolultabb szertartása. A pap az öt részből álló szertartást fehér öltözékben végzi.

1. Fényliturgia

Ekkor történik a tűz megáldása, majd arról a húsvéti gyertya meggyújtása. A húsvéti gyertya (minden résztvevőnél van) jelképezi a feltámadt Jézust.

2. Igeliturgia

Az Igeliturgiában kilenc olvasmány található. A Szentlecke előtt megszólal az orgona, harangok és a csengők is, amik nagycsütörtök óta hallgatnak. A Szentlecke után felhangzik az alleluja (az örvendezés éneke), ami egész nagyböjtnem nem szerepelt a liturgiában. A prédikáció után a keresztségi ígék megújítása következik.

3. Keresztségi liturgia

Ha vannak keresztelendő, akkor itt történik meg a keresztelés. Ez is régi hagyomány, mivel régen mindig húsvét vigíliáján keresztelték meg a jelölteket. Megáldják a keresztkutat és a szenteltvizet.

4. Eukarisztia liturgiája

Innen a mise a hagyományos rend szerint folytatódik, de sokkal ünnepélyesebben.

5. Körmenet

Ez nem tartozik szervesen a vigíliához. Lehet körmenetet tartani a mise végén, ezzel „hirdetni a világnak”, hogy feltámadt Krisztus.

HÚSVÉTI NÉPSZOKÁSOK

Húsvétvasárnap

Ehhez a naphoz tartozott az ételszentelés hagyománya. A délelőtti misére letakart kosárral mentek a hívők, melyben bárányhús, kalács, tojás, sonka és bor volt. A húsvéti bárány Jézus áldozatát, a bor Krisztus vérének jelképezi. A tojás pedig az újjászületés jelképe. Az egészben főtt tojás ugyanakkor a családi összetartást is jelképezi. A magyar néphagyomány szerint a családtagoknak együtt kellett elfogyasztaniuk a húsvéti tojásokat, hogy ha valamikor eltévednének az életben, mindig eszükbe jusson, hogy kivel fogyasztották el a húsvéti ételeket, és mindig hazataláljanak.

Húsvéthétfő

Ezen a napon sok népszokás él, például a locsolkodás, a hímes tojás ajándékozás. A víz megtisztító, megújító erejébe vetett hit az alapja ennek a szokásnak, mely aztán idővel, mint kölnivízzel való locsolás maradt fenn napjainkig. Bibliai eredet

is tulajdonítanak a locsolkodás hagyományának, eszerint a Krisztus sírját őrző katonának a feltámadás hírére vevő, ujjongó asszonyokat igyekeztek lecsendesíteni úgy, hogy lelocsolták őket. Régi korokban a piros színnek védő erőt tulajdonítottak. A húsvéti tojások piros színe egyes feltételezések szerint Krisztus vérének jelképezi. A tojásfestés szokása és a tojások díszítése az egész világon elterjedt.

Más vélekedések szerint a húsvét eredetileg a termékenység ünnepe, amely segítségével szerették volna az emberek a bő termést, és a háziállatok szaporulatát kívánni. Így kötődik a nyúl a tojáshoz, mivel a nyúl szapora állat, a tojás pedig magában hordozza az élet ígétét. A locsolkodás is az öntözés utánzásával a bő termést hivatott jelképezni.

Forrás: Wikipédia

HÁROM TOJÁSFESTŐ MÓDSZER

Tradíciók útján: a tojásfújás

A hímes tojás a mai napig szerves része a húsvéti hagyományoknak. Van, aki egyszerűen csak megfesti az előzőleg megfőzött tojást, ám sok helyen ma is kifújják azokat, mielőtt díszítenék. Hogy mindez mennyire bonyolult és nehéz művelet? Annyira nem, csupán néhány dologra kell ügyelni! Először is ahhoz, hogy eltávolíthassa a tojás belsejét, egy-egy apró lyukat kell fúrni mindkét végén, vigyázva arra, hogy mindeközben ne törjön össze a tojást!

Érdekes ehhez gombostűt használni, de hasznos segítség lehet egy darab finomszemcsés csiszolópapír is: az ujja köré csavarva ezzel óvatosan addig dörzsölje a tojás mindkét végét, amíg annyira elvékonyodik a héja, hogy könnyedén kiszúrhatóvá váljon! Ha kész, szorítsa a tojást a szájához, és erősen addig fújja, amíg az összes tojásfehérje és a sárgája is kifolyik.

Ezt követően langyos vízzel óvatosan mossa ki a belsejét, és hagyja száradni! Ha kész, ízlés szerint díszítheti a

hagyományos tojásírással vagy csak egyszerűen temperával és egy vékony ecsettel, esetleg az üzletekben kapható tojásfestékekkel, ráfőzhető matricákkal, vagy éppen természetes módon.

Természetesen hagymával, káposztával, paprikával

Azt bizonyára mindenki tudja, hogy ha a tojást vöröshagyma héjában főzzük, akkor az szép vöröses-narancssárga árnyalatot kap. De gondolta volna, hogy hasonló módszerrel kék, lila vagy

éppen zöld tojásokat is készíthet? Pedig így van, ráadásul nem is kell hozzá más, mint néhány, a piacon kapható zöldség!

A kék tojásokhoz nincs másra szükség, mint apróra vágott vöröskáposztára - minél többet használ, annál intenzívebb színhatást érhet el. A káposztát tegye egy edénybe, és öntsön rá annyi vizet, hogy ellepje, majd főzze nagyjából fél órán keresztül! Legyen azonban türelmes, és várja meg, amíg a lé kihűl, csak akkor tegye bele a tojásokat, ha már egészen hideg a káposzta! Bár a massa inkább bíboros árnyalatú, a tojásokat kékre festi majd.

Sárgához kurkumát, narancsot

A kurkumát, ezt az indiai gasztronómia által olyannyira kedvelt fűszert ma már a legtöbb üzletben beszerezheti. Segítségével intenzív sárga tojásokat készíthet, ha azonban halványabb árnyalatra vágya, akkor a citrom- vagy a narancshéj is megteszi. Bármelyiket is választja, csupán negyed órán át főzze, mielőtt beletenné a tojásokat! Ebben az esetben nem kell megvárni, hogy kihűljön a lé, sőt eredményesebb még egy ideig főzögetni benne a tojásokat úgy, mintha főtt tojást készítené.

Rózsaszínhez csipkebogyót

A csipkebogyó élénk vöröses színe alkalmas arra, hogy segítségével rózsaszínű tojásokat készíthessen. Ha be tud szerezni szárított csipkebogyót, akkor nyert ügye van, de néhány jobb minőségű csipkebogyótea-filter is megteszi. A lényeg, hogy mindkét esetben sűrű főzetet készítsen, és csak akkor tegye a tojásokat a lébe, ha az már teljesen kihűlt.

Sötétbarnához kávét

Gyönyörű, barna tojásokat festhet, ha néhány adag kávéból erős főzetet készít, és abban áztatja egy ideig a tojásokat! A káposztához és a csipkebogyóhoz hasonlóan ebben az eset-

ben sem kell a kávéban főzögetni a tojásokat, a kávé ugyanis inkább akkor színezi, ha már teljesen kihűlt.

Zöldhöz spenótot

A legjobb és legtermészetesebb eszköz a tojások zöldre festéséhez a spenót. Ám, ha nem kap a piacon frisset, akkor se essen kétségbe, a mélyhűtött verzió ugyanis ugyanolyan jó. Ha még egészben vannak a levelek, akkor vágja őket apróra, és öntse fel annyi vízzel, hogy ellepje! Elég körülbelül fél óráig főzni, majd ha kihűlt, tegye bele a tojásokat és addig áztassa, amíg szép zöld árnyalatot nem kapnak.

Lilához lilahagymát

Ahogy a vöröshagyma a tojások vöröses-barnás színűre festésére alkalmas, úgy a lilahagyma segítségével gyönyörű lila tojásokat készíthet! Vörös társához hasonlóan hámozzon le néhány darabnak a héját - az intenzív színű, szárazabb része a jó -, engedje fel némi vízzel, és főzze nagyjából fél órán át, hogy jól kiengedhesse a héj a benne található festékanyagot. Ezután helyezze bele a tojásokat, és addig főzze, amíg meg nem kapják a kívánt árnyalatot!

A legismertebb népi módszer: a tojásírás

Talán az egyik leglátványosabb, ám az egyik legbonyolultabb módja a hímes tojások készítésének az írás. Ez utóbbi miatt igen kevesen veselkednek neki húsvét előtt, pedig egy kis gyakorlással többnyire bárki elsajátíthatja. Hogy mire van szükség hozzá? Egy adag tojásfestő viaszra, amit bármelyik hobbiboltban beszerezhető, és egy íróra, amelyet könnyen elkészíthet hurkapálcából: a pálcát vágja ketté, majd az egyik feléből vágjon le egy 2 cm hosszúságú darabot! Ezt egy vékony raffiaszállal erősítse a hosszabb pálcárcs végéhez úgy, hogy 90°-os szöveget zárjanak be!

A viaszt olvassza fel, és a pálcát gyakran belemártva rajzoljon vele a tojásra a mintákat úgy, mintha tintával írna! A viasz gyorsan megdermed a tojásokon, így azonnal bele is teheti őket a hideg vörös- vagy lilahagymalébe, vagy bármelyik más, fentebb említett hideg lébe. Ha kellően beszíneződtek, vegye ki őket a léből, és kapargassa le, vagy meleg vizes puha kendővel törölgesse le róluks a viaszt! Így színes, ugyanakkor gyönyörű mintákkal díszített hímes tojásokat kaphat! Ha pedig azt szeretné, hogy szép fényesek legyenek, kevés olajjal, majd egy száraz ronggyal is törölje át őket!

Forrás: femina.hu

„LUDMILLA”

A **DR 130, DR 131, DR 132, DR 142 sorozat**, illetve jelenleg a Deutsche Bahn-nál **DB 232, DB 233, DB 234, DB 241** sorozat egy szovjet gyártású német vonali dízelmozdony-család, melynek beceneve: *Ludmilla*.

Az NDK vasútja, a Deutsche Reichsbahn 1970-től kezdte beszerezni a kezdetben V300-nak, majd DR 130-nak nevezett mozdonyokat. 1982-ig összesen 873 darabot szereztek be, különböző változatokban. Napjainkban már csak a DR 132 alsorozatú mozdonyok és átépített, továbbfejlesztett változataik üzemelnek.

A prototípus mozdonyt az 1970-es lipcsei tavaszi vásáron még **V300 001** számon állították ki, azonban hamarosan már DR

130-as sorozatként jelölték. A 80 darab mozdonyok 140 km/h sebességű forgóvázai voltak, azonban nem rendelkeztek vonatfűtéssel, így elsősorban a nehéz tehervonati üzemből dolgoztak.

Besorolás és átszámolás a Deutsche Bahn megalakulásával

A két német vasút egyesítésével a kelet-német dízelmozdonyok 2-vel kezdődő sorozatszámokat kaptak, így a mozdonyok a 230, 231, 232, 242 sorozatjelet kapták. 2012. 04. 18-án vette át a GYSEV Zrt. az első BR 232 „Ludmilla” dízel mozdonyt a romániai Kürtös állomáson. Összesen 4 db-ot fog bérelni a GYSEV Cargo a romániai DB Schenker-től. A mozdony fő feladata a teherforgalom kiszolgálása lesz.

TECHNIKAI ADATOK:

Sorozat: DR 130, DR 131, DR 132, DR 142

Gyártás	1970–1982
Teljesítmény:	2400 kW
Hossz:	20820 mm
Vontatható tömeg:	2200 t
Maximális sebesség:	120 km/h

VÁLASZOLJON HELYESEN az alábbi kérdésre:

Hogy hívják a Cenki Teki család legfiatalabb tagját?

1. Cenki Flórián
2. Kiss Józsi
3. Teki Tihamér

A helyes megfejtéseket a www.gysev.hu/nyeremenyjatek.hu oldalon keresztül küldhetik el.

A helyes megfejtők között az alábbi nyereményeket sorsoljuk ki:

- **Részvételi jegy 1 fő részére a GYSEV által szervezett Túravonat a Bakonyba kirándulásra 2013. május 11-én.**
- **Családi belépő (2 felnőtt és 2 gyermek) a Gyereknapra a nagycenki Széchenyi Múzeumvasúton rendezvényre.**

A nyerteseket írásban értesítjük.

Előző számunk helyes megfejtői:

A GYSEV ajándécsomagot **Szanda Anita** A kétszemélyes belépőt a Szentgotthárdi Fürdőbe **Pozsonyi Gábor** nyerte. **Nyerteseknek gratulálunk!**

ÉRDEKESSEGEK

- A Titanic elsüllyedése előtt 14 évvel megjelent egy fantasztikus regény egy Titan nevű hajóról, amely elsüllyedt az első útján. A Titan végzetes sérülését is jégheggyel való ütközés okozta, és bármilyen hihetetlen, de ugyanazt az utat futotta volna be, mint a Titanic 1912-ben.
- A Taj Mahal felépítése 22 évbe telt, és az építkezésen 20 000 munkás dolgozott.
- A Vatikán Svájci Gárdistái olyan egyenruhát viselnek, amelyet Michelangelo még a XVI. században tervezett.
- A Saguaro kaktusz közel 20 méter magasra nő és 300 évig él.

VICCEK

- Két szentjánosbogár találkozik. Az egyik teljesen be van kötözve. – Mi történt veled? – kérdezi a másik. – Tudod, gyenge már a látásom. Tegnap este megláttam egy gyönyörű nőt, leröppentem és magamhoz szorítottam. Ekkor derült ki, hogy csak egy eldobott cigarettacsikk volt.
- A rendőr leállít egy autót műszaki ellenőrzésre. – Kapcsolja be a féklámpát! – Jó. – Reflektort! – Jó. – Index? – Jó. Nem jó. Jó. Nem jó...

VÁR BRAZÍLIA!

Hogy lehet kijutni a futball világbajnokságra? **EGY KIS FUTBALLMATEKKAL.**

A labdarúgó VB selejtezők D. csoportjában Magyarország második helyen, azaz pótselejtezős pozícióból várja a futball tavaszt. Csoportunkat magabiztosan vezeti az Európa bajnokságon rosszul teljesítő Hollandia, de utána a miénk következnek. Persze, mit sem ér ez a második hely, ha a következő három meccsből – románok ellen kétszer, és törökök idegenben – nem jövőnk ki jól. Hét pont megszerzése esetén alighanem örömmel lenne itthon!

A román meccseknek különös jelentősége lesz. És most nem csak a pikáns párosításra gondoltunk, hanem arra, hogy pontazonossággal állnak egymás mögött a csapatok. Március 22-én a Puskás Ferenc stadionban azonban (valószínűleg) nézők nélküli meccsen kellene legyőzni a szomszédokat, az egyik legfontosabb meccsen. És ez egy példátlan helyzet, talán a világ labdarúgásában is. Zárt kapus válogatott meccs? Ha valaki nem tudná, a tavaly augusztusban lejátszott Magyarország-Izrael (1-1) mérkőzésen tapasztalt rasszista megnyilvánulásokért kapta az MLSZ ezt a súlyos büntetést. Fogalmazzunk úgy, hogy a szurkolók sokat foglalkoztak az ellenféllel. De más oldalról közelítve, a Szövetség is választhatott volna ügyesebben edzőpartnert. Szóval, dupla öngól. Azért bízunk benne, hátha enyhít a futball világszervezet ezen a rendkívül szigorú döntésen.

Visszatérve a futballmatekhoz, ha Románia ellen szerezni négy pontot, akkor a második hely megtartása már nem lenne elképzelhetetlen. És akkor érdemes megnézni a vb selejtezők részvételi kiírását. Eszerint Európából tizenhárom ország jut ki a vb-re; a kilenc csoport győztese automatikusan. A nyolc legjobb csoport másodikát párokba sorsolják, azok pedig oda-visszavágós mérkőzést, úgynevezett pótselejtezőt vívnak a brazilai repülőjegyért.

Persze most mondhatnánk, hogy nincs fergeteges formában a válogatott, lásd például az utolsó zakót a norvégok ellen. Vagy ott az érthetetlen Huszti ügy. Meg egyébként is, ki mehet biztosra egy pótselejtezőn? De minden mérkőzés más, és Rudolf is visszatérőben. Félre a 86 óta tartó sikertelenséggel! **Hajrá magyarok! Vár Brazília!**

Koncsik Tibor

VB selejtezők, Európa. A D csoport állása.

		Mérek.	GY	D	V	Gólok	Pont
1	Hollandia	4	4	0	0	13:2	12
2	Magyarország	4	3	0	1	10:5	9
3	Románia	4	3	0	1	8:4	9
4	Törökország	4	1	0	3	4:6	3
5	Észtország	4	1	0	3	1:6	3
6	Andorra	4	0	0	4	0:13	0

A magyar válogatott selejtező mérkőzései 2013-ban.

Március 22.	Magyarország-Románia
Március 26.	Törökország-Magyarország
Szeptember 6.	Románia-Magyarország
Szeptember 10.	Magyarország-Észtország
Október 11.	Hollandia-Magyarország
Október 15.	Magyarország-Andorra

FIFA WORLD CUP
Brasil

JÉGKORONG VILÁGBAJNOKSÁG

DIVÍZIÓ I/A

BUDAPEST

2013. ÁPRILIS 14–20.

Ötödik alkalommal rendeznek Magyarországon a világ második vonalának számító Divízió I/A Jégkorong Világbajnokságot. Budapest pedig harmadszor lehet házigazdája az eseménynek.

A vb-t minden évben megrendezik, tavaly Szlovéniában volt, ott harmadik lett a magyar csapat. Idén hat ország vesz részt az eseményen, az első kettő feljut az A csoportba, a legjobbak közé, az utolsó helyezettek kiesnek a Divízió I/B osztályba. Ellenfeleink lesznek: Nagy-Britannia, Japán, az élvonalból kiesett Olaszország és Kazahsztán, és a B osztályból feljutó Dél-Korea. Helyszín a budapesti Papp László sportaréna, a maga fergeteges hangulatával! Legalábbis a magyar meccseken valószínűsíthető a teltház, hangrobbanás, 8000 néző.

Kell is majd a biztatás, ugyanis a magyar válogatott jelenleg átalakuláson megy keresztül. Palkovics, Kangyal visszavonult, de rajtuk kívül is több idősebb játékosra nem számíthat Rich Chernomaz (kanadai, 49 éves) szövetségi kapitány. A fiatalokon a szemünk. Összességében nem ezen a viadalon várható kiugró szereplés, a vezetés dobogós helynek már örülne. De a szurkolók egyöntetű véleménye, hogy ez a válogatott jobb,

mint a Szuper-, Palkovics-féle korosztály, amikor ők voltak ilyen idősök. A kérdés, töretlen marad-e a fejlődés? Ha igen, fényes jövő vár a válogatottra!

Aki még nem volt ilyen eseményen, felteheti magában a kérdést, milyen egy jégkorong meccs? A hangzavart már említettük, de ezen kívül fontos a játék dinamikája. Egy pillanatra sem lehet unatkozni, annyira gyorsan történnek az események. Persze, nyilván nem vagyunk profik a szabályokat illetően, de ez ne tartson vissza senkit! Összetartó a hoki tábor, valaki úgy is szívesen elmagyarázza, ha véletlen nem értenénk egy-egy ítéletet. Mivel a sport Amerikában a legnépszerűbb, ezért az amerikai hatás érezhető. Számíthatunk show elemekre, zene bejátszásokra, lángcsóvákra, pompom lányokra stb.

Fontos még, a csarnok bármely pontjáról jól látható a korong és nézőként is élvezhető a játék.

Zárómondatként pedig annyit, a jegyek, bérletek gyorsan fogynak, érdemes mihamarabb beszerezni őket!

Koncsik Tibor

MENETREND

2013. április 14.

12:30 Japán - Kazahsztán

16:00 Dél-Korea - Olaszország

19:30 Nagy Britannia – Magyarország

2013. április 15.

12:30 Olaszország - Japán

16:00 Kazahsztán - Nagy-Britannia

19:30 Magyarország – Dél-Korea

2013. április 17.

12:30 Dél-Korea - Japán

16:00 Olaszország - Nagy-Britannia

19:30 Magyarország – Kazahsztán

2013. április 19.

12:30 Kazahsztán - Dél-Korea

16:00 Japán - Nagy-Britannia

19:30 Magyarország – Olaszország

2013. április 20.

12:30 Nagy-Britannia - Dél-Korea

16:00 Olaszország - Kazahsztán

19:30 Magyarország – Japán

FORMA-1 világbajnokság

Izgalmas időnyen vagyunk túl és már itt is a következő, kezdődik sorrendben a 64. Forma-1 –es szezon. Összeállításunkban bemutatjuk a főbb változásokat.

Végleges a 2013-as Forma-1-es szezon menetrendje, öt helyett csak négy hetes lesz a nyári szünet. Az első versenyt Ausztráliában rendezik majd március 17-én, a szezont pedig idén is Braziliában zárják a versenyzők, november 24-én. A Japán és koreai GP-k helyet cseréltek a naptárban. A német és a belga versenyt is egy héttel előrébb hozták, míg a Magyar Nagydíj július 28-án lesz.

FORMA-1, 2013-AS VERSENYNAPTÁR:

március 15-17.

Ausztrál Nagydíj (*Melbourne*)

március 22-24.

Maláj Nagydíj (*Kuala Lumpur*)

április 12-14.

Kínai Nagydíj (*Shanghai*)

április 19-21.

Bahreini Nagydíj (*Sakhir*)

május 10-12.

Spanyol Nagydíj (*Catalunya*)

május 24-26.

Monacói Nagydíj (*Monte Carlo*)

június 7-9.

Kanadai Nagydíj (*Montreal*)

június 28-30.

Brit Nagydíj (*Silverstone*)

július 12-14.

Német Nagydíj (*Nürburgring*)

július 26-28.

Magyar Nagydíj (*Mogyoród*)

augusztus 23-25.

Belga Nagydíj (*Spa-Francorchamps*)

szeptember 6-8.

Olasz Nagydíj (*Monza*)

szeptember 20-22.

Szingapúri Nagydíj (*Singapore*)

október 4-6.

Koreai Nagydíj (*Yeongam*)

október 11-13.

Japán Nagydíj (*Suzuka*)

október 25-27.

Indiai Nagydíj (*New Delhi*)

november 1-3.

Abu-dzabi Nagydíj (*Yas Marina*)

november 9-11.

Amerikai Nagydíj (*Austin*)

november 22-24.

Brazil Nagydíj (*Sao Paulo*)

CSAPATOK, PILÓTÁK:

Red Bull Racing

Sebastian Vettel, Mark Webber

Ferrari

Fernando Alonso, Felipe Massa

McLaren

Jenson Button, Sergio Perez

Lotus

Kimi Raikkönen, Romain Grosjean

Mercedes

Nico Rosberg, Lewis Hamilton

Sauber

Nico Hulkenberg, Esteban Gutierrez

Force India

Paul di Resta, *

Williams

Pastor Maldonado, Valtteri Bottas

Toro Rosso

Jean-Éric Vergne, Daniel Ricciardo

Caterham

Charles Pic, Giedo van der Garde

Marussia

Max Chilton, Luiz Razia

*Lapzártáig nincs megnevezve hivatalos pilóta

2013-as szezonra 11 csapat nevezett, így a megszokott 24 autó helyett csak 22 versenyez.

Változás még, hogy a nyitható hátsó szárnyat (DRS) 2013-tól már az edzéseken is csak az előre kijelölt szakaszokon lehet majd alkalmazni. Az előző szezonhoz eltérés az is, hogy az autók pályán való leállása esetén nem lehet majd műszaki "vis maiorra" hivatkozni, csakis elégséges üzemanyag-mennyiség esetén kerülhet el a büntetés.

Változások ide-oda, egy biztos a száguldó cirkusz ismételen milliókat vonz a helyszínekre ill. a televíziók elé. Vajon Sebastian Vettel megszerzi sorozatban a 4. világbajnoki címét? Esetleg sikerül idén a Ferrarinak az, ami tavaly éppen csak nem sikerült? Beeszel-e idén a világbajnokságba a Mercedes Lewis Hamiltonnal?

Azt hiszem, lehetne sorolni a kérdéseket reggelig, márciustól minden kérdésre választ kapunk.

Reineck Krisztián

Változások az SVSE HÁZA TÁJÁN

Megkezdte a felkészülést az SVSE-GYSEV Goldschmidt NBII-es labdarúgó csapata. Nézzük mi is történt a Lőverek alján.

Elkészült és már birtokba is vette új pályáját az SVSE felnőtt valamint az SC Sopron utánpótlás csapatai.

Minden igényt kielégítő nagyméretű műfüves pályát vehetett át csapatunk a kivitelezőtől. A 105 méter hosszú és 68 méter széles játéktér a GYSEV Zrt. tulajdonában lévő Lővér körúton található SVSE sporttelepen valósult meg.

Január 10-én csütörtökön kezdte meg a felkészülést a tavaszi idényre csapatunk. Három nap ráhangoló edzés

után a csapat 55 edzést és 13 felkészülési mérkőzést tud a háta mögött az első bajnoki mérkőzésig.

VÁLTOZÁSOK A KERETBEN:

Távozók: Gyánó Szabolcs, Farkas János, Varga Krisztián, Boros Tamás, Csikós Sándor, Kiss Ádám

Érkezők:

Dénes Zsolt (kapus, Szigetszentmiklós), Bali Péter (csatár, Szigetszentmiklós) Mészáros Márk (védő, Nyíregyháza), Vadas Zoltán (védő, Kaposvári Rákóczi), Balla Ádám (csatár, Vasas), Madarász Ádám (védő, Vasas Kubala Akadémia, fél évre kölcsönbe), a soproni, jobb oldali középpályásként bevethető Marácz József pedig visszatér az Illés Akadémiáról.

Több próbajátékost tesztel a csapat vezetése, védő ill. középpályás posztra szeretnének még meghatározó játékosokat igazolni.

Változás még a csapat háza táján, hogy Bücs Zsolt vezetőedző munkáját mostantól Ágoston Zsolt segíti. Az új pályaedző az SC Sopron U-19-es csapatának edzője, biztosíték lehet a tehetséges soproni fiatalok felnőtt csapatba kerülésére. A jó kondíció megszerzése érdekében Nyikos Tivadar erőnléti edző is csatlakozott a soproni csapathoz.

Reineck Krisztián

NESS HUNGARY NB II NYUGAT Tavasz sorsolás

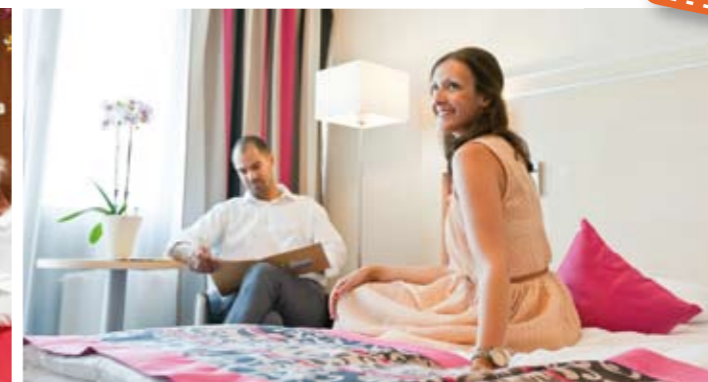
2013. 03. 02. SVSE-GYSEV Goldschmidt – Bajai LSE
2013. 03. 09. AQTAL-PUBLO Csákvári TK – SVSE-GYSEV Goldschmidt
2013. 03. 16. SVSE-GYSEV Goldschmidt – Kozármisleny
2013. 03. 23. Szombathelyi Haladás – SVSE-GYSEV Goldschmidt
2013. 03. 30. SVSE-GYSEV Goldschmidt – Paksi FC II
2013. 04. 06. Győri ETO FC II – SVSE-GYSEV Goldschmidt
2013. 04. 13. SVSE-GYSEV Goldschmidt – Gyirmót FC Győr
2013. 04. 20. FC Ajka – SVSE-GYSEV Goldschmidt
2013. 04. 27. SVSE-GYSEV Goldschmidt – SZTK-ERIMA
2013. 05. 04. ZTE FC – SVSE-GYSEV Goldschmidt
2013. 05. 11. SVSE-GYSEV Goldschmidt – Veszprém FC
2013. 05. 18. Kaposvári Rákóczi FC II – SVSE-GYSEV Goldschmidt
2013. 05. 25. SVSE-GYSEV Goldschmidt – BKV Előre SC
2013. 06. 01. Puskás Akadémia – SVSE-GYSEV Goldschmidt
2013. 06. 08. SVSE-GYSEV Goldschmidt – Duna FC Tatábánya

Hotel Sopron★★★★

30 éve

a Vendégek szolgálatában

Megújult szobák, megszépült hall és még több mosoly várja Önt a Hotel Sopron★★★★-ban! Legyen az első között, akik kipróbálják!

3X. születésnapi akció

2013. 01. 02 – 06. 15. között 30.000 Ft / fő / 3 éj

30 éve Vendégeink szolgálatában. Ünnepeljük együtt születésnapunkat!

Csodalámpás a Hotel Sopron★★★★-ban

2013. 03. 15–17. között 11.900 Ft / fő / éj ártól

A márciusi hosszú hétvégén a Hotel Sopron megidézni a mesés kelet hangulatát, és teljesíti három kívánságát:

- Hastánc a papáknak
- Keleti ízek a mamáknak
- Csokiszökökút és kézműves programok a gyerkőcöknek

Húsvét a Hotel Sopron★★★★-ban

2013. 03. 29 – 04. 01 között 11.950 Ft / fő / éj ártól

Félpanziós ellátással, nyuszi-programokkal (játsszóház & hajókázás a Fertő-tavon, vidám tojáskeresés, lovaglás és nyuszifuttatás, bábelőadás...), és fakultatív kirándulással Bécsbe.

Egy 12 év alatti gyerkőc a szülőjével közös kétágyas szobában **DÍJMENTES!**

A tájékoztatás nem teljes körű, a részleteket keresse elérhetőségeinken!

info@hotelsopron.hu • www.hotelsopron.hu • www.facebook.com/hotelsopron

Sopron, Fővényverem 7. • Tel.: +36 99/512 261

CINEGENAPTÁR

Elszállt a cinke, elszállt Picinyke a folyóra. Mezők fölött repült, rétek fölött, mindenütt erek, patakok csörgését hallotta. Erek csörgedeztek, patakok futottak, mind a folyó felé igyekezett.

Elért Picinyke a folyóhoz, félelmetes volt a folyó: kékre vált rajta a megvékonyodott jég, a partok mentén előbuggyant a víz.

Látta Picinyke: napról napra több ér, patak szakad a folyóba. Észrevétlen gyűlnek-gyülemlenek a kis patakok a hó alatt, beleömlenek egy-egy szárazérbe, vízmosta árokba, onnan aztán fejest a folyóba! Sok-sok erecske, patak, csermely ömlött a folyóba, s elbújt a jégtakaró alatt.

Fekete-fehér, karcsú madárka termett Picinyke előtt. Fürgén szaladgált a parton, billegette hosszú farkát, köszöntötte a cinkét:

- Civi! Civi!
- Mit civikelsz? – kérdezte tőle Picinyke. – És mért billegeted a farkadat?
- Civi! – felelte a karcsú madár, – Hát nem tudod, hogy hívnak engem?

Barázdabillegető. Megbillegetem a farkamat, rákoppintok vele a jégre, akkor meghasad a jég, és zajlani kezd a folyó.

- Hiszi a piszi! – hitetlenkedett Picinyke. – Csak henegepsz!

- Nem hiszed? Ide nézz! – kiáltotta a karcsú madárka.

- Civi! És még jobban billegette a farkát.

Akkor valahol, följebb, akkorát durrant a folyó jege, mintha

ágyút sütöttek volna el. A barázdabillegető fölrebbent, s ijedtében olyan sebesen elröpült, mintha ott se lett volna.

Picinyke meg mit látott: meghasadt a jég, mint az üveg. Az erek, patakok, amelyek a folyóba futottak, s a jég alá bújtak, nekiveselkedtek, feszítették alulról a jeget, addig feszítették, míg hangos durranással megrepedt. Megrepedt, és kisebb-nagyobb táblákra hasadozott.

Megindult a folyó. Zajlott, rohant, most már senki semmi nem tudta feltartóztatni. Táncoltak, kerengtek, billegetek rajta a jégtáblák, egymásra csusszantak, meg-megpördültek, ki-kivágódtak a partra.

Egyszerre ott termett a sokféle vízimadár, mintha valahol a közelben meglapulva várták volna ezt a pillanatot. Ott keringtek mind: a vadkacsák, a sirályok, a hosszú lábú sárszalonnák. Lám csak, visszatért a barázdabillegető is, ott tipegett föl-alá a parton, hosszú farkát billegette.

Csipog, csárog, csirreg, vijjog, füttyöl, pityeg, csattog, cserreg a sok madár. Az egyik a víz alá bukdosva halászik, a másik az iszapot túrja- csőrével, a harmadik muslincákat kapkod a parton.

– Nyitniké! Fut a jég! Fut a jég! – zendített rá örvendezve Picinyke is, és röpült az Öreg Verébhez, elmondani neki, mit látott a folyón.

Az Öreg Veréb így tanította:

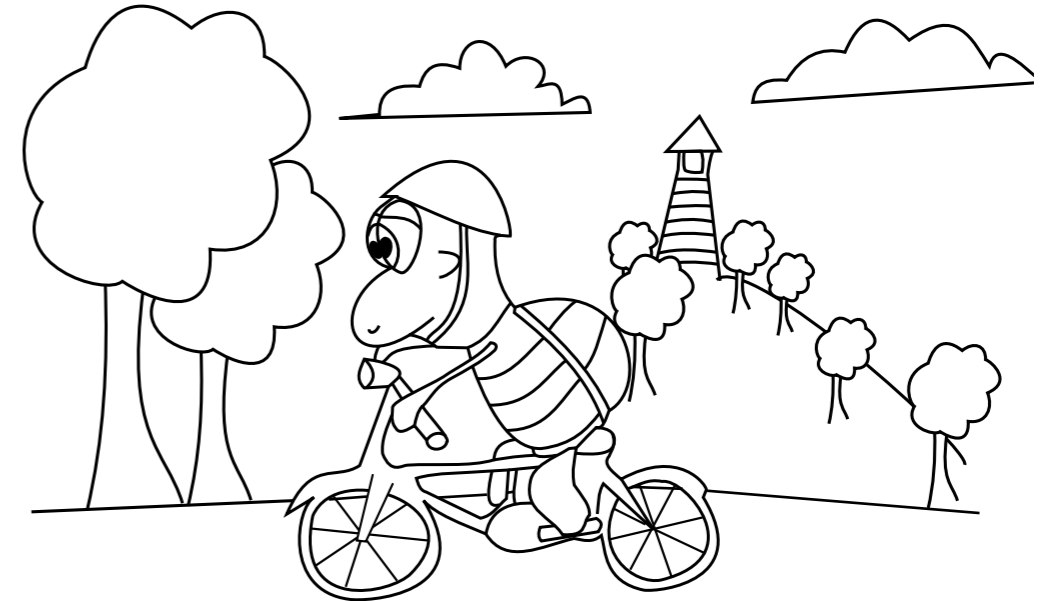
- Láthatad: először a mezőre érkezik meg a tavasz, aztán a folyóra. Jegyezd meg jól: április a neve annak a hónapnak, amelyik eltakarítja a jeget a folyókról.

Most pedig röpülj vissza az erdőbe, meglátod, mi vár ott, és Picinyke egykettőre elröppent az erdőbe.

Forrás: mesekukac.hu

SZÍNEZŐ

Rajzok: Szabó Márton

Vonattal élmény a kirándulás! GYSEV programok 2013-ban!

2013. május 11.

■ **Túravonat a Bakonyba**

Bakancsra fel! Túrázzunk együtt a napsütötte Dunántúli-középhegység legnyugatibb és legnagyobb röghegységében!

2013. május 25.

■ **Gyereknap a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasúton**

Ünnepeljük a gyerekcöket zakatolással! Sok – sok játék, vidámság és színes program várja a gyereket.

2013. július 3-6.

■ **VOLT Vonat**

Válaszd a VOLT Vonatot, így biztos helyed lesz és gyorsan célba érsz!

2013. augusztus 18.

■ **Szent István Emlékvonat**

Kiránduljon velünk Székesfehérvárra, Szent István, államalapító királyunk városába, halálának 975. évfordulója alkalmából! Városi kiállítások, történelmi játszóházak, színes – zenés programok várják a látogatókat.

2013. szeptember 8.

■ **Zarándokvonat Frauenkirchenbe**

Látogasson el velünk a szomszédos Ausztriába, a Boldogasszony kegyhelyéhez Kisboldogasszony ünnepén!

2013. szeptember 21.

■ **Kisvasutak napja a Széchenyi Múzeumvasúton**

Színes programokkal várunk Nagycenken a Széchenyi Múzeumvasúton.

2013. október 5.

■ **Sisi mozdonyal a Sisi úton**

Sisi mozdonyunk Sisi egykori budai rezidenciájához repíti Önöket! Fedezzék fel velünk Budapest kevésbé ismert, de annál különlegesebb nevezetességeit, tartsanak velünk!

2013. november 9.

■ **Márton napi Libavonat**

Utazzon velünk Szombathelyre, Szent Márton Püspök szülővárosába! Színes, vásári sokadalom, program – és íz kavalkád, vásározzók, kézművesek, lacikonyhák, sütő-főző mesterek, jófajta borok, népzene és tánc várja a látogatókat.

2013. december 6.

■ **Mikulás vonatok**

December 6-án a GYSEV, Sopron – Győr, Sopron – Szombathely, Szombathely–Kőszeg, valamint a Szombathely – Szentgotthárd vonalain Mikulás vonat közlekedik, így akár Ön is találkozhat a Mikulással!

2013. december 1-23.

■ **Adventi vonatok**

Soproni, szombathelyi vagy győri adventi varázslat 33%-os menettérti kedvezménnyel a hét bármely napján!

WWW.GYSEV.HU

www.facebook.hu/GYSEV.ZRT

GYSEV, velünk élmény az utazás!